

Regeringens proposition

En idrottspolitik för 2000-talet
– folkhälsa, folkrörelse och underhållning

Prop.
1998/99:107

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 15 april 1999

Göran Persson

Ulrica Messing
(Kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Den nationella idrottspolitiken på 2000-talet bör bygga på tre grundstenar. För det första bör det vara en tydlig strävan att i samhällsplanering, i skolans arbete och i andra sammanhang uppmuntra och ge möjligheter till människors motion och idrott i syfte att främja en god folkhälsa. För det andra bör ett aktivt stöd ges till en fri och självständig idrottsrörelse byggd på ideellt engagemang och som bedriver en bred verksamhet, som värnar om god etik, som ger lika förutsättningar för kvinnor och män, som arbetar aktivt för integration samt värnar om demokratisk fostran. För det tredje bör idrottspolitiken beakta att idrotten till viss del är kommersiell underhållning som ger många människor förströelse och glädje. Den skall bedrivas på konkurrensneutrala och marknadsmässiga villkor.

Idrottsrörelsen bör själv lägga fast målen för sin verksamhet. Staten skall endast ange de syften som staten har med sin bidragsgivning.

Riksidrottsförbundet (RF) skall pröva frågor om fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer. Offentlighetsprincipen och sekretesslagen skall gälla för sådan verksamhet hos RF som består av fördelning av statsbidrag.

De medel som staten anvisar för svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics skall fördelas mellan åren och fortsättningsvis inkluderas inom ramen för anslaget Stöd till idrotten.

Under kommande år tillförs idrotten betydande belopp från AB Svenska Spel. Detta kommer att stärka idrottsrörelsens lokala barn- och ungdomsverksamhet.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund	5
2.2	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	6
3	Ärendet och dess beredning.....	8
4	Utgångspunkter.....	9
4.1	Staten och idrotten under 1900-talet	9
4.2	Statens stöd till idrotten – en del av välfärdspolitiken.....	11
4.3	Barn- och ungdomsidrott	12
4.4	Det ideella ledarskapet	13
4.5	Idrottens finansiering och skattesituation.....	14
4.6	Jämställdhet även under fritiden	17
4.7	Integration	18
4.8	Idrottsforskning och idrottsläroutbildning.....	18
4.9	Idrottsrörelsens antidopningsarbete.....	20
4.10	Etik och rent spel.....	22
4.11	Idrott ur ett EU-perspektiv	22
4.12	Friluftsliv och främjandeorganisationerna	25
5	En nationell syn på motion och idrott för 2000-talet	27
6	Ett samhälle som uppmuntrar motion och idrott.....	29
6.1	Statens roll för en god folkhälsa.....	29
6.1.1	Folkhälsoinstitutets uppdrag	30
6.1.2	Den nationella folkhälsokommittén	30
6.1.3	Antidopningsarbetet.....	30
6.2	Kommunernas ansvar.....	31
6.2.1	En bra samhällsplanering leder till en god livsmiljö	31
6.2.2	En skola som bejakar rörelse	33
6.3	Friluftsliv och främjandeorganisationer	35
7	Idrotten – vår största folkrörelse	36
7.1	Idrottsrörelsen inför 2000-talet.....	36
7.2	Idrottsrörelsens förutsättningar.....	37
7.2.1	Idrottens möjligheter till egenfinansiering	37
7.2.2	Statsbidraget.....	39
7.2.3	Bidrag för svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics.....	40
7.2.4	Bidrag från AB Svenska Spel	41
7.2.5	Idrottens lokala aktivitetsstöd	42
7.2.6	Det kommunala stödet till idrotten.....	43
7.2.7	Främja jämställdhet och integration.....	45
8	Den kommersiella underhållningsidrotten.....	46

9	Statsbidraget till idrottsrörelsen	48	Prop. 1998/99:107
9.1	Syftet med statsbidraget	48	
9.2	Riksidrottsförbundet fördelar statsbidraget	50	
9.3	Utvärdering av statsbidragets effekter	52	
10	Utveckling av en svensk EU-strategi inom idrottsområdet.....	54	
11	Idrottens framtidsfrågor	55	
11.1	Idrottens trovärdighet	55	
11.2	Forskning och utveckling	59	
11.3	Att stärka Sverige som idrottsnation	60	
11.3.1	Stora internationella mästerskap	60	
11.3.2	En särskild talangsatsning.....	61	
11.3.3	Möjligheter att kombinera studier och elitidrott.....	62	
12	Ekonomiska konsekvenser	63	
13	Författningskommentarer	64	
13.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund	64	
13.2	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	64	
Bilaga 1	Sammanfattning av Idrottsutredningens förslag.....	66	
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser.....	76	
	Utdrag ut protokoll vid regeringsammanträde den 15 april 1999	78	
	Rättsdatablad	79	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

dels antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund,

2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),

dels godkänner

3. vad regeringen föreslår om bidrag för svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics (avsnitt 7.2.3),

4. vad regeringen föreslår om syftet med statsbidraget till idrottsrörelsen (avsnitt 9.1).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Sveriges Riksidrottsförbund prövar frågor om fördelning *till kommuner* av statsbidrag till *kostnader för specialidrott inom gymnasieskolan*.

1 §

Sveriges Riksidrottsförbund prövar frågor om fördelning av statsbidrag till *idrottsverksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

2.2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att bilagan till sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Bilaga²

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Svenska språknämnden	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos nämnden (SFS 1992:318)
Sveriges Riksidrottsförbund	fördelning till <i>kommuner</i> av statsbidrag till <i>kostnader för specialidrott inom gymnasieskolan</i> (SFS 1995:361)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1998:1215.

Svenska språknämndenprövning av anställnings- och
arbetsvillkor och andra frågor som
rör statligt reglerad anställning hos
nämnden (SFS 1992:318)

Sveriges Riksidrottsförbund

fördelning av statsbidrag till
idrottsverksamhet (SFS 1995:361)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

3 Ärendet och dess beredning

Genom regeringsbeslut den 24 oktober 1996 bemyndigades framlidne statsrådet Leif Blomberg att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att utvärdera det statliga stödet till idrotten och föreslå nya, tydligare mål för detta stöd samt en modell för uppföljning och utvärdering av verksamheten i relation till målen (dir. 1996:84). Kommittén antog namnet Idrottsutredningen. Genom regeringsbeslut den 27 november 1997 gavs kommittén genom tilläggsdirektiv i uppdrag att bedöma konsekvenserna för den statliga idrottspolitiken om idrottsföreningar väljer att bedriva en del av sin verksamhet i annan form än den ideella föreningens (dir. 1997:146). Regeringen har till utredningen överlämnat Riksdagens revisorers skrivelse om det statliga stödet till studieförbund och idrott (IN96/513/FO) samt delvis Fritidsutredningens betänkanden *Fria val?* (SOU 1995:145) och *Fritid i förändring* (SOU 1996:39).

I maj 1998 lade utredningen fram betänkandet *Idrott & Motion för livet* (SOU 1998:76). En sammanfattning av utredningens förslag finns i *bilaga 1*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Kulturdepartementet (dnr Ku1999/56/FU).

Ärendet innehåller förslag till ändringar av lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund och sekretesslagen (1980:100). För närvarande fördelar Riksidrottsförbundet statsbidrag till de s.k. riksidrotts-gymnasierna med stöd av den först nämnda lagen. Ändringen i den lagen innebär att det ges lagstöd för all fördelning av statsbidrag som går genom Riksidrottsförbundet. Den föreslagna ändringen i sekretesslagen innebär att principen om handlingsoffentlighet även i fortsättningen gäller för den bidragsfördelning som görs med stöd av lag. Lagförslagen är av så enkel beskaffenhet att ett yttrande av Lagrådet enligt regeringens bedömning inte skulle tillföra ärendet något av betydelse. Något yttrande från Lagrådet har därför inte inhämtats.

4 Utgångspunkter

4.1 Staten och idrotten under 1900-talet

Den organiserade idrottsrörelsens tillkomst

Den organiserade idrottsrörelsen i Sverige har varit verksam i drygt 100 år. År 1897 bildades Sveriges centralförening för idrottens främjande (Centralföreningen) och år 1903 tillkom Sveriges gymnastik- och idrottsföreningars riksförbund, RF (sedan år 1947 Sveriges Riksidrottsförbund).

Centralföreningen arbetade närmast som en främjandeorganisation med uppgift att skaffa pengar till idrott. RF däremot organiserades som en klassisk folkrörelse och tog på sig rollen att organisera den aktiva idrotten. Centralföreningen ansökte tidigt om ekonomiskt stöd hos staten och år 1898 fick man ett engångsanslag. Efter de svenska framgångarna i de olympiska sommarspelen i Stockholm år 1912 var läget gynnsamt för att återigen söka ett statsanslag. Riksdagen beviljade då idrotten ett årligt anslag.

Regeringen avgjorde hur pengarna skulle fördelas. Regeringen utsåg även revisorer som skulle granska Centralföreningens och RF:s räkenskaper samt en representant i Centralföreningens styrelse.

Mellan två idrottsutredningar

År 1922 förordade den första statliga idrottsutredningen ett fortsatt statligt anslag. På förslag från kronprins Gustav Adolf, som var ordförande i båda organisationerna, tog RF över det ekonomiska ansvaret för idrotten.

År 1934 bildades AB Tipstjänst. Året därpå inrättade regeringen en idrottsfond. Riksdagen beslutade årligen hur stor del av tipsmedlens överskott som skulle gå till idrottsfonden. Regeringen beslutade, på förslag från RF, hur pengarna skulle fördelas. Efter andra världskriget försvann den direkta kopplingen mellan AB Tipstjänst och idrottsrörelsens anslag. I fortsättningen fick idrottsrörelsen sina statsbidrag över statsbudgeten.

Efterkrigstiden präglades av välfärdssamhällets framväxt. Från offentligt håll uppfattades idrotten alltmer som en samhällsnyttig företeelse. Det betonades att idrotten befrämjade folkhälsan samt att idrotten och dess föreningsliv var en lämplig fritidssysselsättning för ungdomen. År 1956 lämnade den dåvarande Idrotts- och friluftsutredningen sitt betänkande (SOU 1957:41). Utredningen föreslog bl.a. ett inrättande av en statlig nämnd för beredning av idrotts- och friluftsförslag. Regeringen valde dock att inte gå vidare med förslaget.

År 1965 tillsattes en idrottsutredning för att bl.a. lösa frågor kring anslagstilldelning och RF:s roll. I juni 1969 presenterade utredningen sitt betänkande *Idrott åt alla* (SOU 1969:29). Regeringen föreslog riksdagen att bredd- och motionsidrott skulle prioriteras (prop. 1970:79). För att klara denna prioritering ansågs att statens stöd till idrott behövde ökas kraftigt. Regeringen ansåg vidare att elitidrotten hade ett stort värde för att väcka och bredda intresset för motion och fysisk fostran överhuvudtaget. I propositionen underströks att idrotten var en viktig del av den förebyggande hälsovården, att den skapade möjligheter till sociala kontakter och att den gav en rikare fritid.

Idrottsrörelsens ställning som en självständig och demokratisk folkrörelse betonades. I propositionen underströks också att särskild vikt borde fästas vid handikappidrottens utveckling. Idrottsrelaterad forskning sades vara angelägen, men RF och inte staten skulle ta initiativet till att sådan forskning kom igång.

Propositionen innehöll ett förslag om att regeringen skulle utse två representanter i RF:s styrelse, mot tidigare en representant. Representanternas uppgift skulle vara att företräda de friluft- och främjandeorganisationer som stod utanför RF när det gällde bl.a. anslagsfrågor. Dessa organisationer skulle få lämna in sina anslagsframställningar direkt till regeringen. Regeringen föreslogs fastställa anslagen men först efter det att även RF uttalat sig över dem. I maj 1970 beslutade riksdagen om den idrottspolitik som i huvudsak alltjämt gäller.

År 1971 infördes det statliga lokala aktivitetsstödet, det s.k. LOK-stödet. Stödet var ett bidrag till idrotts- och ungdomsorganisationernas lokala föreningar och storleken bestämdes av antalet aktiviteter.

Från och med år 1990 fördelas LOK-stödet till idrotten av RF och samtidigt höjdes beloppet per sammankomst väsentligt. RF fick i samband med detta i uppdrag att göra en översyn av stödet och föreslå regler för bidraget. Enligt av regeringen godkända regler utgörs stödet dels av ett grundbidrag, dvs. ett fast belopp per grupp, dels av ett rörligt belopp per deltagare i åldern 7–25 år.

Dopningproblematiken lyftes fram första gången i 1981/82 års budgetproposition. Målet var att eliminera dopningen bland idrottare. I 1982/83 års budgetproposition markerades att idrottsrörelsen är en fri folkrörelse som själv formar sin verksamhet. I samma proposition uttalades att särskilda insatser krävs för kvinnoidrott, invandraridrott och handikappidrott. I 1983/84 års budgetproposition betonades att motion och rekreation är viktiga inslag i friskvårdsarbetet. Ungdomen skall ges hög prioritet och ledarutbildningen skall utvecklas. För första gången angavs då också att en del av anslaget skall användas för handikapp-OS.

Budgetåret 1990/91 bröts det lokala aktivitetsstödet till idrotten ut från anslaget för stöd till ungdomsverksamhet och flyttades till idrottsanslaget. Ett nytt anslag till forskning infördes. Centrum för idrottsforskning (CIF) bildades och ett antal professurer inom idrottsforskningsområdet inrättades genom beslut av riksdagen. Staten önskade även intensifiera forskningen kring dopningfrågor.

I budgetpropositionen för 1990/91 angav regeringen att det är ett viktigt mål att stärka idrottsrörelsens möjligheter till egenfinansiering bl.a. genom förmånligare villkor för spel och lotterier. Syftet var att värna och stärka idrottsrörelsens oberoende. Från och med den 1 juli 1993 utser regeringen inte längre några statliga representanter i RF:s styrelse. I samband med skattereformen år 1992 sänktes mervärdesskatten för idrotten. Möjligheten för idrottsföreningar att betala ut ersättningar till enskilda för idrottsverksamhet upp till ett halvt basbelopp utan att betala sociala avgifter reglerades i lag.

I flera budgetpropositioner under 1990-talet har regeringen framhållit att det lokala aktivitetsstödet är viktigt för att träna barn och ungdomar i idrott och i demokratiska beslutsprocesser. Kraven på jämställdhet skärptes genom att regeringen i regleringsbrev för år 1998 angav att RF i årsredovisningen för 1998 skall redovisa i vilken utsträckning RF:s egna jämställdhetsmål har uppnåtts.

Från och med budgetåret 1995/96 avsätts en särskild medelsram till specialidrott inom gymnasieskolan. RF disponerar dessa medel och fördelar medlen till de kommuner som anordnar riksidsrottsgymnasier.

Strävan mot enhetlighet i statens agerande gentemot idrottsrörelsen har stärkts under årens lopp genom att statens bidrag till idrott från att ha handlagts av flera departement och riktats till flera mottagare efterhand samlats i ett departement och riktats till en mottagare.

4.2 Statens stöd till idrotten – en del av välfärdspolitiken

Skillnader i hälsa

Ett viktigt mål inom välfärdspolitiken är att befolkningen har en god hälsa. Sveriges befolkning har i dag, ur ett internationellt perspektiv, en mycket god hälsa. Vid internationella jämförelser av olika indikatorer på förekomst av ohälsa hävdar sig Sverige mycket bra med undantag för förekomsten av allergier.

Men folkhälsan handlar inte enbart om utvecklingen av det generella hälsoläget i befolkningen utan även om hur hälsan utvecklas inom olika befolkningsgrupper. Flera av dessa indikatorer skiljer sig i förekomst mellan olika socioekonomiska grupper. Arbetare motionerar inte regelbundet i lika stor utsträckning som tjänstemännen rör sig mer under arbetstid. Samma förhållande gäller för andelen överviktiga i relation till andra socioekonomiska grupper. Andelen överviktiga är större bland arbetare än bland tjänstemän. Dessutom ökar andelen överviktiga stadigt bland både kvinnor och män.

Ett resultat av detta förhållande är att även sjukdomsördan, som kan relateras till bl.a. fysisk aktivitet, är socioekonomiskt betingad. Det är därför av största vikt att främja en utveckling mot mer fysisk aktivitet bland befolkningen eftersom ett av de viktigaste målen för hälsoutvecklingen är att minska ohälsan.

Idrotten bidrar till välfärden genom bredd- och motionsverksamhet för människor i alla åldrar. I den ryms hela den breda tävlingsidrotten på distriktsnivå tillsammans med motionsidrotten utan tävlingsinslag. I denna verksamhet är trivsel och välbefinnande de dominerande motiven.

I bredd- och motionsverksamheten finns alla åldrar representerade. Under senare år har framför allt äldre människors behov av motion uppmärksammats. Ungdomar och pensionärer kan motionera i samma gymnastikgrupp och stå på samma startlinje i motionsloppet. Personer med funktionshinder kan tävla tillsammans med andra människor. De idrottar tillsammans för att må bra och ha en trevlig social samvaro. De enskilda människornas ambitioner kanaliseras genom denna typ av aktiviteter in i en idrottslig gemenskap.

4.3 Barn- och ungdomsidrott

Nära hälften av landets knappt sju miljoner invånare mellan sju och sjuttio år är med i en idrottsförening. Av dessa är ca två miljoner aktiva utövare. I åldrarna sju till femton år är drygt två av tre pojkar och varannan flicka med i en idrottsförening. Dessutom idrottar ungefär var tionde ung person i dessa åldrar utanför den organiserade idrotten. Inom vissa idrotter som exempelvis gymnastik, konståkning och ridsport är flickor i klar majoritet.

Idrott för barn

Med idrott för barn avses i allmänhet idrott upp till 12 års ålder. Barnidrott syftar till att lära barn olika idrotter och utveckla fysiska grundfärdigheter. Barnets allsidiga utveckling är i allmänhet normgivande för verksamheten.

Idrotten spelar en viktig roll i många barns uppväxt. Genom att idrotta får de utlopp för sin glädje och sin spontanitet. De får också tillfälle att utveckla sin motorik. De attityder och värderingar som förmedlas genom idrotten präglar i stor utsträckning barns och ungdomars personliga utveckling.

För barn är tävlingen ett naturligt inslag i idrotten. Det är därför naturligt att lära barn hantera såväl vinst som förlust. Barn utvecklas olika snabbt i olika avseenden vilket ställer särskilda krav på ledarna. Det är också viktigt att hänsyn tas till flickors och pojkars olika villkor och förutsättningar i idrotten. Idrott för barn utövas bäst i enkla former i barnens närområde. Det är en viktig uppgift för idrottsrörelsen att i samverkan med kommunen göra detta möjligt. Lättillgängliga grönområden i bostadsområdena och öppna skolgårdar ger goda förutsättningar för detta.

Barn kan få ett livslångt idrottsintresse om de erbjuds möjligheter att pröva på flera idrotter. Detta sker i stor omfattning genom en bra verksamhet i det lokala föreningslivet.

Med ungdom avses åldrarna mellan 12 och 25 år. Under de första ungdomsåren är det viktigt att idrotten präglas av samma principer om lekfullhet och allsidig träning som gäller för barnidrott. Hänsyn måste tas till att fysiska och psykiska förutsättningar kan variera kraftigt inom en åldersgrupp. Könstillhörigheten får vidare en ökad betydelse.

Ungdomars intresse för prestationsinriktad tävlingsidrott påverkas av många faktorer. För att underlätta övergången från barnidrotten måste stor hänsyn till detta tas i uppläggning och stegring av svårighetsgraden i träning och tävling för dessa grupper.

Ungdomsidrotten ger unga människor möjlighet att förstå idrotts-grenens innehåll och att tillämpa kunnandet och förståelsen i praktiken. Detta tar olika lång tid beroende på vilken idrott som utövas och hur olika människor utvecklas. Ungdomar måste därför behandlas individuellt och få tid att testa sin förmåga innan de själva väljer på vilken nivå de vill idrotta.

Vissa ungdomar har talang och vilja att satsa helhjärtat på en elitidrotts-karriär, medan andra fortsätter sitt idrottande enbart för gemenskapens, lustupplevelsens och det egna välbefinnandets skull. För att alla skall kunna utöva idrott på önskad nivå sker på sikt en uppdelning. Det är viktigt att denna uppdelning inte sker för snabbt eftersom flickors och pojkars ambition kan variera över tid samtidigt som de utvecklas olika fort. Samtidigt är det en del av varje ungdoms utveckling till vuxen individ att få en realistisk självbild.

All tillgänglig statistik visar att det framför allt är under tonåren som idrottsrörelsen tappar medlemmar. Detta beror till stor del på att ungdomar får nya intressen men även till viss del på att många idrotter saknar verksamhet som lockar flickor och pojkar att fortsätta idrotta på en lägre nivå.

Lokalt aktivitetsstöd för barn- och ungdomsverksamhet

Av stor betydelse för barn- och ungdomsidrotten är det statliga lokala aktivitetsstödet. Det består av dels ett grundbidrag dvs. ett fast belopp per grupp, dels av ett rörligt belopp per deltagare. Det rörliga bidraget kan utgå till maximalt 20 deltagare i åldern 7–25 år per grupp. Antalet deltagare per sammankomst måste vara minst tre i åldern 7–25 år. De formella reglerna för aktivitetsstödet har utformats av regeringen efter förslag från idrottsrörelsen.

4.4 Det ideella ledarskapet

Den svenska idrottsmodellen bygger i stor utsträckning på de ideella ledarnas frivilliga engagemang. Ungefär 600 000 personer beräknas ha ett eller flera ledaruppdrag inom den svenska idrottsrörelsen. De verkar i styrelser på olika nivåer, som tränare, ungdomsledare, funktionärer, lagledare m.m. Det stora flertalet ledare utför sin ledargärning helt utan ersättning.

Drivkraften för idrottsledarnas engagemang är inte pengar eller önskan om egna framgångar. För många är det ett sätt att betala tillbaka för de år man själv var aktiv. För andra ledare börjar engagemanget med de egna barnens idrottande. För de allra flesta är ledarskapet en källa till glädje och stimulans. Ledarskapet kan även vara en nyttig erfarenhet som kan komma till användning inom arbetslivet och i andra förenings-sammanhang.

Det går inte att exakt beräkna värdet av alla ideella ledarskap inom idrotten. Ett sätt att göra en grov uppskattning är att i likhet med Handelshögskolan i Stockholm utgå från en genomsnittlig fritidsledarlön och multiplicera den med antalet ledare. En sådan beräkning ger till resultat ett värde för samhället som motsvarar mellan 14 och 15 miljarder kronor per år. Till detta skall läggas det värde för samhället som skapas genom att många idrottsledare kan utnyttja sina erfarenheter inom andra områden i vårt samhälle.

Att vara ledare ställer krav på utbildning för att man skall utvecklas i sin ledargärning. Detta måste i allmänhet ske under fritid i konkurrens med många andra åligganden. Trots detta genomgår över 200 000 ledare årligen någon form av utbildning för att bli bättre ledare och för att kunna utveckla sina föreningar.

4.5 Idrottens finansiering och skattesituation

Idrottsutredningen redovisade att idrottsrörelsens totala intäkter under år 1996 uppgick till ca 7,8 miljarder kronor. Intäkterna kom från staten, kommunerna, landstingen, näringslivet, spel och lotterier, åskådare och inte minst medlemmarna själva. Penningströmmarna in i idrottsrörelsen är komplexa då idrottsrörelsen finansierar sin verksamhet från olika källor och då idrottsrörelsen är organiserad i flera nivåer där varje nivå har sin egen finansieringsstruktur. Utöver de totala intäkterna kommer värdet av kommunernas anläggningsstöd. Detta värde är inte en intäkt i idrottsföreningarnas bokslut men utgör likväl ett väsentligt bidrag. Värdet för idrottsrörelsen av att kunna använda sig av subventionerade lokaler och anläggningar har av Svenska Kommunförbundet uppskattats till ca 3,5 miljarder kronor årligen.

Olika idrotter har sinsemellan mycket olika ekonomiska möjligheter. Förutsättningarna att kunna finansiera verksamheten varierar vidare med position i seriesystemen – ett ishockeylag i elitserien har större möjlighet till intäkter än vad mindre klubbar längre ner i seriesystemet har.

Idrottsrörelsen är i stor utsträckning egenfinansierad i betydelsen att intäkterna genereras av rörelsens föreningar och förbund. Hälften av intäkterna år 1996 kom från medlemmarna och publiken samt spel. Intäkter från näringslivet (TV och sponsring) utgjorde 14 procent. Stat (idrottsanslag, lönebidrag m.m.), kommun och landsting stod tillsammans för 36 procent av idrottsrörelsens intäkter.

Idrottsanslaget uppgick år 1996 till ca 524 miljoner kronor. De stora posterna i anslaget var bidraget på 200 miljoner kronor till lokal barn- och ungdomsverksamhet och bidraget på 257 miljoner kronor till gemensam verksamhet inom idrottsrörelsen (organisationsbidrag). Därutöver riktades anslagsmedel bl.a. till forskning och utveckling, riks-idrottsgymnasier, till främjandeorganisationer och för deltagande i olympiska och paralympiska spel.

Från Utbildningsdepartementet fördelades fem miljoner kronor år 1996 till Centrum för idrottsforskning. Vidare fördelades, via Folkbildningsrådet, 42 miljoner kronor till Svenska Idrottsrörelsens Studieförbund (SISU).

De arbetsmarknadspolitiska medel som omfördelas till idrottsrörelsen är betydande. De lönebidrag som kom idrottsrörelsen till del år 1996 uppgick till 1 257 miljoner kronor vilket är en ökning med 48 procent sedan år 1992. Även om lönebidrag kommit att spela en viktig roll för många föreningar och förbund skall de i första hand betraktas som en del av statens arbetsmarknadspolitik. De utgör ersättning för en tjänst och ger möjlighet att bereda sysselsättning åt människor som av olika skäl finns utanför den ordinarie arbetsmarknaden.

De sammantagna statliga bidragen till idrotten uppgick år 1996 till ca 1,8 miljarder kronor varav en halv miljard kronor utgjordes av idrottsanslaget. Idrottsutredningens utvärdering av de lokala aktivitetsstödet visar att stödet har betydelse för föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet, trots att det generellt utgör en liten del i föreningarnas intäkter. Av det urval föreningar som ingått i Idrottsutredningens undersökning säger 75 procent att det skulle få stora konsekvenser för föreningen om stödet togs bort. Dessutom uppges statens stöd legitimera idrottsrörelsen för att få stöd även från kommunerna.

Organisationsbidraget utgör 30–70 procent av omsättningen för de flesta specialidrottsförbund, mycket beroende av förbundens storlek och kommersiella attraktionskraft. För RF utgjorde statsanslaget och bidraget från AB Svenska Spel ca 80 procent av intäkterna under år 1996.

Bidrag från landsting och kommuner

Landstingens bidrag till idrotten var 88,4 miljoner kronor år 1996. Det riktas till distriktsidrottsförbunden för deras kanslier samt utbildning i den regionala verksamheten. Landstingsbidragen utgjorde ca en procent av idrottsrörelsens totala intäkter.

Det kommunala kontantstödet uppgick till 944,4 miljoner kronor (inkl. uppdragsersättningar på 314 miljoner kronor). Totalt ca 12 procent av idrottsrörelsens intäkter härrörde från kommunala kontantbidrag.

Värdet av det kommunala anläggningsstödet för föreningarna är svårt att uppskatta då det inte syns i föreningarnas redovisning. Vidare redovisar kommunerna anläggningsstödet på olika sätt och sällan uppdelat på idrottsrörelsen respektive andra brukare. Kommunförbundet uppskattade

år 1996 att stödet uppgick till ca 7 miljarder kronor och att idrottsrörelsen tillgodogjorde sig mellan 3 och 3,5 miljarder kronor av detta värde.

Långt ifrån alla kommuner erbjuder gratis lokaler till sina idrottsföreningar. Endast 31 procent av kommunerna tillämpar s.k. nolltaxa för ungdomsverksamhet och 12 procent för vuxenverksamhet. Där kommunerna tar betalt varierar avgiftsnivån.

Spelmarknad

Spelmarknaden är den näst största intäktskällan för idrotten. Tillväxten på marknaden är dock stagnerande enligt Lotteriinspektionen. År 1996 omsatte spelmarknaden 27 miljarder kronor. Det finns en tendens att nya spelformer växer på bekostnad av äldre spelformer. Bingolotto som har en klart dominerande ställning ökade något i omsättning under år 1996. Detta berodde inte på fler sålda lotter utan på att lottpriset höjdes.

I sammanräkningen av spelintäkter har inte idrottsrörelsens fria lotterier tagits med. Den totala omsättningen för dessa lotterier har inte gått att uppskatta, då det varken krävs tillstånd eller registrering för sådana lotterier. Totalt sett svarade spelmarknaden (exklusive de fria lotterierna) för 23 procent av idrottsrörelsens intäkter.

Spelmarknadens andel av idrottsrörelsens totala intäkter växte under åren 1992–1996 från 20 till 23 procent. Därefter har den sjunkit och var ca 17 procent under år 1998. Det överskott som tillföll idrottsrörelsen ökade också i absoluta tal. Av 1996 års överskott fick idrottsrörelsen 1 819,4 miljoner kronor jämfört med 1 230 miljoner kronor år 1992, främst på grund av Bingolottos utveckling.

Sponsring

År 1996 beräknades idrottens sponsringsintäkter uppgå till 910 miljoner kronor vilket motsvarade ca 12 procent av de totala intäkterna. Utöver detta gav försäljning av TV-rättigheter förbunds-nivån ca 150 miljoner kronor per år. De idrotter som får inkomster via TV-rättigheter är främst ishockey och fotboll. Flertalet förbund har överhuvudtaget inga sådana inkomster.

Uppgifterna om sponsring täcker inte sponsring till medelstora och små idrottsföreningar. Den sponsring som förekommer utgörs ofta av produkter eller tjänster vilkas värden är svåra att uppskatta.

Publik och medlemmar

År 1996 hade idrottsrörelsen 576,3 miljoner kronor i publikintäkter och 1 529 miljoner kronor i medlemsintäkter (avgifter). Det motsvarar för publikintäkterna drygt 7 procent och för medlemsintäkterna knappt 20 procent av idrottsrörelsens totala intäkter. Publikintäkterna har mer än fördubblats sedan år 1992, medan medlemsintäkterna i absoluta tal är oförändrade. Däremot har andelen medlemsintäkter i idrottsrörelsens

ekonomi sjunkit något sedan år 1992, från ca 24 procent till 20 procent år 1996. Prop. 1998/99:107

Publiken är en viktig inkomstkälla för elitföreningarna. I ishockey är publikintäkterna 26 procent och i fotbollen 23 procent av de totala intäkterna. Andra arenasporter som t.ex. handboll och basket har också betydande publikintäkter. Dessa sporter tillsammans med fotbollens och ishockeyns lägre serier kan uppskattas ha publikintäkter på tillsammans ca 250 miljoner kronor.

Skattefrågor

De ideella föreningarna åtnjuter begränsad skattskyldighet både i fråga om inkomstskatt och mervärdesskatt. Det finns utrymme för en viss kommersiell verksamhet utan att den ideella karaktären – och därmed skattefriheten – går förlorad. Detta gäller inkomster som har ”naturlig anknytning” till föreningens ändamål, respektive verksamhet som ”av hävd” utnyttjats för att finansiera det ideella arbetet.

Skattemyndigheternas syn på frågan om idrottsrörelsens begränsade skattskyldighet har belysts i en särskild undersökning som idrottsutredningen låtit göra. All verksamhet som formellt drivs av en ideell idrottsförening ligger inte inom den ideella - och därmed skattebefriade - sektorn. En växande del finns inom den kommersiella sektorn och är därmed inte undantagen från beskattning. Att en viss del av föreningsverksamheten är skattebefriad kan innebära att konkurrensneutralitet inte kan upprätthållas.

Frågan om hur gränserna skall dras i dessa sammanhang är i praktiken inte särskilt enkel och olika skattemyndigheter kan bedöma frågeställningarna på skilda sätt.

4.6 Jämställdhet även under fritiden

Fritidsutredningen överlämnade sitt slutbetänkande Fritid i förändring (SOU 1996:3) i januari 1996. Utredningens uppdrag var bl.a. att kartlägga kvinnors och mäns fritidsvanor och fritidsverksamheter och att analysera hur fördelningen av offentliga resurser till kvinnor och män ser ut.

En stor majoritet av de offentliga resurserna inom fritidsområdet fördelas i kommunerna. År 1995 fördelades ca 10 miljarder kronor till fritid och sju miljarder kronor till kultur. Fritidssektorn domineras av idrotten.

Av kommunernas sammanlagda kostnader för fritidssektorn går ca 70 procent, dvs. sju miljarder kronor, till anläggningssubventioner. Tillgången till majoriteten av de anläggningar som subventioneras är inte rättvist fördelad mellan kvinnor och män.

Utredningen konstaterade att det finns olika aspekter av jämställdhet som bör beaktas om kvinnor och män skall ges reella möjligheter att utöva de fritidsverksamheter som de önskar. Exempelvis måste kvinnor få känna sig trygga när de är ute och motionerar. Vidare måste bl.a. lokaler och miljöer utformas så att de är säkra och tillgängliga. En annan viktig

aspekt är givetvis fördelningen av tider för bruk av anläggningar mellan kvinnor och män, såväl när det gäller antal timmar som tidpunkter på dygnet.

4.7 Integration

Idrotten spelar en viktig roll för att öka förståelsen människor och grupper emellan och är också en mötesplats i vardagen för barn och vuxna. På så sätt kan främlingsfientlighet och rasism motverkas. Många utövare med utländsk bakgrund finns redan i våra landslag och föreningar och fungerar som förebilder för unga människor.

Under de senaste decennierna har Sverige kommit att präglas av en kulturell och etnisk mångfald genom arbetskrafts- och flyktinginvandring. Befolkningen i vårt land är i dag mer heterogent sammansatt än någonsin tidigare. Detta är en tillgång för vårt samhälle men har även skapat konflikter och oro.

Stora insatser görs i dag för att skapa förutsättningar för en samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och tolerans. Inte minst inom kultur, idrott och övriga folkrörelser kan olika människor och kulturer mötas. Den lokala miljön är ofta utgångspunkt för idrottens och folkrörelsernas engagemang och detta skapar nya mötesplatser för människor.

Idrotten är till hela sin idé internationell. Idrottsligt utbyte mellan grupper av människor med olika bakgrund berikar vårt samhälle. Genom att idrotten är gränslös kan den via de lokala föreningarna underlätta för nyanlända och andra med utländsk bakgrund att integreras i det svenska samhället. Människor med olika etnisk och kulturell bakgrund kan med idrottsgemenskapen som utgångspunkt lära känna varandra samt respektera och förstå varandras värderingar.

Idrottens språk är universellt. Alla kan kommunicera med varandra oavsett bakgrund. Genom detta ger idrotten även alla nyinvandrade i vårt land möjlighet att delta i idrott redan innan de behärskar det talade språket. Idrotten kan användas som en väg in i det svenska samhället och ger även infödda svenskar en möjlighet att lära känna människor från andra länder.

4.8 Idrottsforskning och idrottslärarutbildning

Idrottsutredningen har låtit genomföra en kartläggning av idrottsrelaterad forskning i Sverige. Kartläggningen har resulterat i en rapport som är publicerad i delrapporten Historia, ekonomi och forskning (SOU 1998:33).

Idrottsforskning som sker vid svenska universitet och högskolor tillförs medel dels via universitetens och vissa högskolors fasta basresurser för forskning, dels via forskningsråd och sektorsorgan. Under 1980-talet inrättades sammanlagt nio professorstjänster inom idrottsforskningsområdet.

Centrum för idrottsforskning (CIF) inrättades genom ett regeringsbeslut år 1988. CIF har till uppgift att initiera, samordna och stödja forskning inom idrottsområdet. CIF skall också skapa förutsättningar för samarbete mellan forskare vid olika universitet och högskolor samt andra engagerade inom området. Regeringen har tillskjutit medel sedan starten. CIF är placerad som en särskild arbetsenhet vid Karolinska institutet. Varje år lyser CIF ut forskningsanslag och bedömer ansökningarna i stort sett på samma sätt som grundforskningsråden, dvs. enligt strikt vetenskapliga kriterier. Övriga forskningsråd har i stort sett inte givit anslag till idrottsrelaterad forskning.

RF blev genom 1970 års idrottspolitiska beslut även statens sektorsorgan för kunskapsutvecklingen inom den organiserade idrotten. RF erhåller medel till forskning och utveckling över statsanslaget och av dessa bidrar RF till CIF:s verksamhet med för närvarande ca 5 miljoner kronor per år. RF har en egen forskningpolicy, antagen av Riksidrottsstyrelsen den 2 februari 1995. I den sägs att staten bör sörja för den grundläggande kunskapsuppbyggnaden för idrottens utveckling och att idrotten själv skall bedriva en egen aktiv forsknings- och utvecklingsverksamhet med bred spridning och förankring i idrottsrörelsen.

Under år 1997 har RF avsatt 6,6 miljoner kronor av statsanslaget till antidopningverksamhet. Dessa medel bekostar bl.a. analyser av dopningprover vid Huddinge sjukhus.

Genom beslutet att över anslaget Stöd till idrotten rikta medel för forskning och utveckling har RF i princip tilldelats rollen som statens sektorsforskningsorgan på idrottsområdet.

Forskarstyrd forskning

Idrottsutredningens kartläggning visar att den idrottsrelaterade forskningen finns företrädd i det svenska universitets- och högskolesystemet, på olika orter och med tyngdpunkter i olika ämnen. Den markering som staten gjorde under 1980-talet genom att inrätta ett antal idrottsprofessorer kan för övrigt inte upprepas i dag, då även de högre forskartjänsterna nu normalt inrättas och avvecklas efter beslut av universiteten/högskolorna själva.

Idrottsutredningen ansåg att det finns behov av mer resurser till den forskarstyrda idrottsforskningen. Idrottsforskningen är i dag etablerad i universitets- och högskolesystemet.

CIF har ett viktigt nationellt uppdrag i förhållande till grundforskningen inom idrottsområdet och en mångvetenskaplig kompetens som finns samlad inom organisationen. Samtidigt visar kartläggningen att detta uppdrag är svårt att leva upp till fullt ut beroende på de resurser som CIF har givits.

Idrottsutredningen bedömer att tiden förefaller vara mogen för den forskarstyrda idrottsrelaterade forskningen att ta plats i den större forskningsrådsgemenskapen och få tillgång till de där samlade rörliga resurserna för forskning. Forskningsrådsnämnden (FRN) skulle enligt Idrottsutredningen kunna vara platsen för idrottsforskningen mot bakgrund av att FRN:s verksamhet spänner över alla ämnesområden samt

att rådets övergripande strategi är att initiera forskning inom samhällsrelevanta områden. Skulle så ske, förutsätter Idrottsutredningen att till FRN:s uppgifter tydligt fogas ansvaret för forskning om idrott, dvs. i princip det uppdrag som staten givit CIF i samband med dess tillkomst.

Beställarstyrd forskning

RF bör, enligt Idrottsutredningen, ges ett tydligt ansvar för idrottsrelaterad forskning och utveckling med tonvikt på utvecklingen av den organiserade idrottens egna behov. Idrotten är en betydelsefull samhällssektor och RF har där en framträdande roll. RF har redan via sin egen forsknings- och utvecklingspolicy redovisat sitt intresse och ansvar för en sådan roll.

Idrottsutredningen föreslog att staten bör uppdra åt RF att bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet med utgångspunkt i den organiserade idrottens behov. Statsmedel bör utgå till sådan forsknings- och utvecklingsverksamhet som RF själv styr över och ansvarar för. En förutsättning är, enligt Idrottsutredningen, att regeringen vid fördelningen av dessa medel sätter som villkor att RF använder dem för avsett ändamål samt att den verksamhet som får statsbidrag blir föremål för lämplig kvalitetssäkring och att resultaten av dessa redovisas till regeringen.

Idrottslärarytbildning

Örebro universitet, Umeå universitet och Idrottshögskolan i Stockholm har rätt att utfärda idrottslärarexamen. Det finns också möjlighet att kombinera ämnet idrott och hälsa med studier i andra ämnen i syfte att avlägga examen som grundskollärare alternativt gymnasielärare med idrott och hälsa som ett av ämnena i en kombination. Idrottshögskolan i Stockholm anordnar kurser i idrott och hälsa åt Lärarhögskolan i Stockholm. Även andra högskolor, som ger grundskole- och gymnasie-lärarytbildning har ämnet idrott och hälsa.

4.9 Idrottsrörelsens antidopningsarbete

RF:s antidopningsarbete

Sedan år 1977 finns det fastlagt i RF:s stadgar att dopning i samband med all idrottsutövning är förbjudet. Riksidrottsstyrelsen har det övergripande ansvaret för arbetet mot dopning. RF:s arbete mot dopning omfattar olika förebyggande och kontrollerande verksamheter. Provtagning, utbildning, information och samverkan med myndigheter och organisationer är viktiga inslag.

För närvarande avsätter RF ca 6,6 miljoner kronor av sina statsmedel till antidopningsarbete. Av detta belopp används ca 2 miljoner kronor till kontrollverksamheten och ca 2,8 miljoner kronor för dopninganalyser vid Huddinge sjukhus. RF har tidigare även svarat för vissa investeringar av analysapparatur.

En stor del av RF:s antidopningarbete är centrerat kring kontroll-, provtagnings- och analysverksamheten. Provtagningen görs till övervägande del på elitidrottsmän på landslagsnivå och nivån närmast under. Den nationella provtagnings- och analysverksamheten finansieras av RF. Vid internationella tävlingar får det arrangerande specialidrottsförbundet betala för provtagning och analyser.

År 1990 trädde Europarådets konvention mot dopning i kraft för Sveriges del. Enligt konventionen förbinder sig parterna bl.a. att bistå sina idrottsorganisationer med finansiering av dopningkontroller och analyser. Konventionen tar främst sikte på dopning som ett idrottsproblem, men även folkhälsoperspektivet skall aktualiseras för eventuellt ytterligare åtgärder inom Europarådet.

Regeringen gav i februari 1998 RF i uppdrag att vara genomförande instans inom ramen för avtalet om internationellt samarbete mot dopning på idrottsområdet, The International Anti-doping Arrangement (IADA). Avtalet, som tecknats mellan sex länder, berör standardisering och kvalitetsutveckling inom dopningkontrollområdet.

Idrotts- eller folkhälsoproblem?

I Dopingutredningens betänkande *Doping i ett folkhälsoperspektiv* (SOU 1996:126) görs bedömningen att samhällets åtgärder mot dopning bör inriktas på missbruket i ett folkhälsoperspektiv. Dopning bruket förekommer inte exklusivt inom den organiserade idrotten. Dopning förekommer framför allt bland styrketränande och i de miljöer där sådan träning bedrivs. Som ett hälsoproblem, främst för ungdomar, är det således enligt Dopingutredningen angeläget för det allmänna (stat, landsting och kommun) att ge stöd till åtgärder mot dopning. Detta visas också bl.a. genom Folkhälsoinstitutets olika insatser mot dopning och genom olika kommuners avtal med såväl föreningsdrivna som privatdrivna gym.

Motiven för staten att ge stöd till idrottsrörelsens antidopningarbete kan, enligt Idrottsutredningens uppfattning, till viss del kopplas till folkhälsoambitioner, framförallt den del av RF:s arbete som är inriktat på information och samarbete med andra organisationer och myndigheter.

Regeringen har i propositionen *Åtgärder mot dopning* (prop. 1998/99:3) markerat att verksamheten vid Dopinglaboratoriet vid Huddinge sjukhus är av stor betydelse. Genom kriminaliseringen av bruket av dopningsmedel, som föreslås i propositionen, kan denna verksamhet få ännu större betydelse. Regeringen gör i propositionen bedömningen att kriminaliseringen kan komma att leda till en viss ökning av antalet analysuppdrag för Dopinglaboratoriet.

Sverige har genom olika internationella åtaganden markerat sitt ansvar för arbetet mot dopning. RF har som statens företrädare på idrottsområdet en viktig roll att spela i det internationella arbetet med dopningfrågorna inom idrotten, vilket bl.a. kommit till uttryck i det ovan nämnda regeringsuppdraget till RF att vara genomförande instans enligt IADA-avtalet.

Idrottsutredningen ansåg att den kontroll- och provtagningsverksamhet som byggts upp inom idrottsrörelsen är föredömlig och förtroendeingivande samt nödvändig. Idrottsutredningens slutsats var att den även fortsatt bör stöttas inom ramen för statens stöd till idrotten. Verksamheten ingår enligt utredningens mening i den allmänna verksamhet kring tävling och motion som RF och specialidrottsförbunden bedriver och bör således erhålla sitt stöd den vägen.

4.10 Etik och rent spel

Idrottsverksamhet förknippas i hög grad med begrepp som rent spel och allas rätt att vara med. Idrotten tar också tydligt avstånd från fusk i alla dess former. Denna inställning kännetecknar idrottsrörelsens arbete med etik- och moralfrågorna. I idéprogrammet Idrotten vill, som antogs på riksidrottsmötet år 1995, betonas dessa frågor. En speciell satsning för att föra ut dessa frågor inom idrottsrörelsen har vidare inletts under samlingsnamnet Starta Vågen – idrottens etiksatsning.

Starta Vågen är ett samarbete mellan RF och SISU och består av tre delprojekt. Dessa är Allas rätt att vara med, Landslag mot våld och Rent spel.

Syftet med Starta Vågen är i första hand att få till stånd lokala aktiviteter i föreningarna och diskutera idrottens etikfrågor. Satsningen vänder sig till aktiva, främst barn och ungdomar samt deras föräldrar, ledare, förtroendevalda, anställda och funktionärer.

Supportervåld i samband med idrottsevenemang har under många år utgjort ett allvarligt hot mot idrottens trovärdighet och ställning som positiv familjeunderhållning. Även om problemet i första hand berör några föreningars elitverksamhet kastar incidenter av detta slag en skugga över hela idrottsrörelsen. Under 1990-talet har ett samarbete mellan idrottsrörelsen och samhället lett till minskade ordningsstörningar i samband med idrott. I juni 1998 redovisade en arbetsgrupp inom Inrikesdepartementet överväganden och förslag om gemensamma insatser från samhället och idrottsrörelsen mot idrottsanknutet våld (Ds 1998:38). Arbetsgruppen betonade vikten av att detta arbete måste bedrivas vidare och föreslog bl.a. att RF skulle stå som huvudman för en samverkansgrupp som skall följa och ge rekommendationer till ett gemensamt säkerhetsarbete.

4.11 Idrott ur ett EU-perspektiv

Idrott omfattas inte av EG-fördraget och mot denna bakgrund har inte heller någon gemenskapspolitik kommit att utformas.

Europaparlamentet

Europaparlamentet antog år 1994 en resolution om gemenskapen och idrotten. I resolutionen konstateras bl.a. att idrotten står i fokus för många

tiotals miljoner medborgares intresse inom EU. Såväl aktivt utövande som passivt beskådande av idrott utgör påtagliga bidrag till de europeiska medborgarnas och folkens sociala och kulturella identitet. I resolutionen framgår att man önskar en EU-policy för idrotten, vilken skall utvecklas tillsammans med idrotten själv. Främst avsåg parlamentet åtgärder med avseende på den gemensamma marknaden, åtgärder för att främja ett aktivt deltagande i idrott samt åtgärder för att bekämpa våld inom idrotten.

Europeiska rådet

Europeiska rådet har uttalat sig i idrottsfrågor såväl vid den mellanstatliga konferensen i Amsterdam år 1997 som vid toppmötena i Cardiff och i Wien år 1998. Konferensen i Amsterdam antog en särskild deklaration där idrottens sociala betydelse, särskilt för att skapa identitet och gemenskap människor emellan, betonades. Europeiska unionens organ uppmanades att beakta synpunkter från idrottssammanslutningar när det gäller viktiga frågor som rör idrott. I samband därmed bör särskild uppmärksamhet ägnas det som är särskilt kännetecknande för amatöridrotten, menade konferensen.

Av slutsatserna från det Europeiska rådets möte i Cardiff framgick att rådet erkänner idrottens betydelse genom att mana till diskussion om hur kontakterna ungdomar emellan skall förbättras och att kampen mot den sociala utslagningen skall stärkas med hjälp av bland annat idrotten.

Vid rådets möte i Wien antogs ett särskilt avsnitt i slutdokumentet där området idrottens sociala betydelse underströks. Rådet inbjöd kommissionen att överlämna en rapport till Europeiska rådets möte i december 1999 med inriktning på att bevara nuvarande idrottsstrukturer och att upprätthålla idrottens sociala funktion inom ramen för gemenskapen. Rådet uttryckte vidare sin oro för omfattningen av dopning inom idrotten, vilket undergräver idrottens etik och äventyrar folkhälsan. Rådet betonade behovet av en mobilisering på EU-nivå och inbjöd medlemsstaterna att tillsammans med EG-kommissionen och internationella idrottsorganisationer gemensamt undersöka möjliga åtgärder för att intensifiera kampen mot denna fara, särskilt genom bättre samordning av befintliga nationella åtgärder.

Ministerrådet

Då idrottsfrågorna inte är föremål för gemenskapsarbetet har de ansvariga statsråden för idrottsfrågor aldrig mötts i detta sammanhang.

Ministerrådet (hälso- och sjukvårdsministrarna) antog år 1992 ett antal förhållningsregler i en kod (Code of Conduct Against Doping in Sport). I denna uppmanas EG-kommissionen och medlemsländerna att tillämpa koden i kampen mot dopning. Här poängteras vikten av att de unga informeras om dopningens risker och uppmuntras till ett dopningfritt idrottsutövande. Föräldrar uppmuntras till att fostra sina barn och stödja dem i ett positivt tränande. Skolor, idrottsutövare, tränare, idrotts-

organisationer och andra skall vara aktiva för att bl.a. främja rent spel vid tävlingar och arbeta mot dopningen.

I januari 1999 genomfördes ett informellt idrottsministermöte i Bonn under Tysklands ordförandeskap. Mötet var ett initiativ med bakgrund i Wien-toppmötet och behandlade dopningsfrågor inom idrotten. Mötet utgjorde en del i medlemsstaternas förberedelser inför Världsdopningskonferensen i Lausanne som arrangerades av den Internationella olympiska kommittén den 2–4 februari 1999. Tyskland har aviserat att man avser att kalla till ett informellt idrottsministermöte i Paderborn senare under våren. Där avser man att ta upp de frågor som behandlades av regerings- och statscheferna vid toppmötet i Wien, i december 1998.

EG-kommissionen

I ett meddelande år 1991 till ministerrådet och parlamentet utvecklade EG-kommissionen sin syn på idrotten. Utöver en återblick på kommissionens dittillsvarande engagemang på idrottsområdet så beskrevs kommissionens syn på framtiden inom detta område. Här betonades behovet av att stärka dialogen mellan kommissionen och idrotten inför fullbordandet av den inre marknaden. Kommissionen konstaterade att idrotten är ett av de viktigaste sociala fenomen som har uppträtt i Europa under 1900-talet. Vidare konstaterades att idrotten är viktig både som fritidssyssla och som ekonomisk aktivitet. Idrott och till idrotten knuten verksamhet svarade enligt kommissionen för 2,5 procent av världshandeln. Vidare beskrevs idrottens betydelse för att sammanfoga människor inom EG och bidra till att skapa en gemensam europeisk identitet.

I ett arbetsdokument från september 1998 vidareutvecklade kommissionen sin uppfattning och uttalade att idrotten har fem funktioner, nämligen en uppfostrande funktion, en funktion för hälsan, en social- och en kulturell funktion samt en funktion för lek. Kommissionen medgav att idrott inte bara är en ekonomisk verksamhet utan också ingår i den europeiska identiteten. För närvarande pågår en process inom kommissionen för att enligt inbjudan från toppmötet i Wien sammanställa en rapport till toppmötet i Helsingfors i december 1999. I det arbetet ges möjlighet för såväl medlemsstaterna som idrottsrörelsen att framföra sina synpunkter på de aktuella frågeställningarna.

EG-kommissionens främsta forum för dialog med medlemsländerna och idrottsrörelsen har varit det sedan år 1991 årligen återkommande Europeiska idrottsforumet, där kommissionen informerar om aktuella frågor inom EU av betydelse för idrotten. Vid det senaste Idrottsforumet meddelade kommissionen att det finns ett stort antal ärenden som bereds inom konkurrens- och idrottsområdet. Kommissionens generaldirektorat för konkurrens (DGIV) har exempelvis tagit emot 55 klagomål som har att göra med konkurrensfrågor inom idrotten.

För att skapa större förståelse mellan Europas folk fördelade kommissionen under några år ett begränsat stöd till idrottsföreningar genom ett pilotprogram, det s.k. Eurathlonprogrammet. Syftet med programmet var att främja den roll som idrotten spelar för den sociala

integrationen, hälsomedvetandet och solidariteten människor emellan. Bidrag fördelades till idrottsföreningar och idrottsförbund för projekt som omfattar minst tre medlemsländer. Programmet har nu upphört.

EG-domstolen

EG-domstolen har i vissa domar fastställt principen att idrotten bör underkastas gemenskapsrätten i de fall den utgör en ekonomisk aktivitet inom ramen för den inre marknaden.

Den senaste domen av stor betydelse på idrottsområdet meddelades i december 1995 i det s.k. Bosman-fallet (mål C-415/93). I domen behandlas frågan om arbetskraftens fria rörlighet. Domen har medfört att olika specialidrottsförbund i Sverige genomfört förändringar i sina tävlingsbestämmelser. Bland andra domar av betydelse för idrotten kan nämnas det s.k. Walrave & Koch-fallet (mål 36/74) där domstolen slår fast att avlönat arbete inom idrotten är en ekonomisk aktivitet i EG-fördragets mening. Vidare uttalade domstolen att förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet inte gäller sammansättningen av idrottslag, särskilt landslag, eftersom sammansättningen av sådana lag är en fråga av rent sportsligt intresse och som sådan inte har något med ekonomisk aktivitet att göra. Målet i Dona/Mantero (mål 13/76) kan också nämnas i detta sammanhang. I domen slås fast att vägran av ge rätt till enskild att utöva sitt yrke inom EU måste motiveras med skäl som rättfärdigas i förhållande till EG-fördraget. Dessutom måste det vara möjligt att överklaga beslutet.

Frågor om idrotten och EU i Sverige

Under Sveriges medlemskapsförhandlingar med EU diskuterades frågan om idrotten och EU-medlemskap grundligt i en arbetsgrupp inom Finansdepartementet med representanter från såväl Regeringskansliet som från idrottsrörelsen. De överväganden som gjordes presenterades i en skrift i serien Fakta Europa "EU och idrotten" (1994:5).

I oktober 1996 beslöt regeringen att tillsätta en arbetsgrupp inom Inrikesdepartementet med uppgift att göra en juridisk kartläggning och analys av EG-fördragets inverkan på svensk idrott. I arbetsgruppen ingick tjänstemän från Regeringskansliet och representanter från idrottsrörelsen. Den lämnade över sin slutrapport, EG-rätten och svensk idrott (Ds 1997:27), i mars 1997. En av arbetsgruppens slutsatser var att det inte är nödvändigt att revidera EG-fördraget eller vidta andra åtgärder i syfte att värna och utveckla den sammanhållna och demokratiskt organiserade folkrörelseidrotten i Sverige.

4.12 Friluftsliv och främjandeorganisationerna

Över idrottsanslaget ges även bidrag till organisationer som står utanför Riksidrottsförbundet (främjandeorganisationerna). För år 1999 fördelas sammanlagt 13 miljoner kronor till Friluftsförbundet, Sveriges

Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportfiskarna), Svenska Livräddningssällskapet och Simfrämjandet (SLS), Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Båtunionen (SBU) och Cykelfrämjandet.

Organisationerna lämnar sina budgetunderlag till RF som vidarebefordrar dem till regeringen. Regeringen bedömer budgetunderlagen och anger i regleringsbrev hur mycket vart och ett av förbunden skall få i bidrag. Medlen betalas ut till förbunden av RF i enlighet med regeringens anvisningar. Ett villkor för bidraget är att de mottagande organisationerna bedriver lokal barn- och ungdomsverksamhet med stöd av bidraget.

Många av de främjandeorganisationer som i dag erhåller bidrag från anslaget Stöd till idrotten liksom ett antal andra organisationer bedriver en verksamhet som erbjuder barn och vuxna spännande och lärorika upplevelser i naturen. Därigenom skapas goda möjligheter att utveckla ett livslångt intresse för hälsa och friluftsliv samt kunskaper som gör det möjligt att vistas i skog och mark, vid sjö och hav samt i trafiken utan att utsättas för onödiga risker. Ytterligare andra organisationer, exempelvis Friskis & Svettis, bedriver en verksamhet som främjar folkhälsan, förebygger olyckor och möjliggör för utsatta grupper av människor att få del av motion och naturupplevelser. De verksamheter som flertalet av dessa organisationer bedriver kan sägas vara inriktade mot friluftsliv och att värna naturen. Redskapen och miljöerna där man utövar aktiviteterna varierar och därmed också den medlemskrets man vänder sig till.

Främjandeorganisationer skiljer sig i olika avseenden från den RF-organiserade idrotten. Tävlingsinslaget i flertalet förbund är helt frånvarande eller starkt nedtonat. Arbetet med att värna miljön samt främja säkerhet till sjöss och i trafiken lyfts fram av vissa förbund. Skillnaderna gentemot den RF-organiserade idrotten har medfört att förbunden valt att stå utanför RF.

5 En nationell syn på motion och idrott för 2000-talet

Regeringens bedömning: Den nationella idrottspolitiken bör bygga på tre grundstenar:

1. En tydlig strävan att i samhällsplanering, i skolans arbete och i andra sammanhang uppmuntra och ge möjligheter till barns, ungdomars och vuxnas motion och idrott i syfte att främja en god folkhälsa. Sådana möjligheter bör skapas genom samverkan mellan staten, kommunerna, idrottsrörelsen och organisationer som bedriver friluftsf- och främjandeverksamhet.
2. Ett aktivt stöd till en fri och självständig idrottsrörelse byggd på ideellt engagemang och som bedriver en bred verksamhet, som värnar om god etik, som ger lika förutsättningar för flickor och pojkar, kvinnor och män, som arbetar aktivt för integration samt värnar om demokratisk fostran.
3. En medvetenhet om att elitidrotten också till viss del består av kommersiell underhållning som har ett värde genom att den ger många människor förströelse och glädje, men som bör bedrivas utan offentliga subventioner.

Idrottspolitiken bör bedrivas utifrån en medvetenhet om att dessa tre grundstenar kan ha stor betydelse såväl var för sig som tillsammans på både lokal och central nivå.

Skälen för regeringens bedömning: Det är nu nära 30 år sedan statens stöd till idrotten senast var föremål för en genomgripande prövning och analys. Under denna tid har bl.a. formerna för anslagstilldelning och synen på reglering av offentligt finansierad verksamhet genomgått omfattande förändringar. Dessutom har förändringar i omvärlden skett som påverkar idrotten och förutsättningarna för statens stöd. Många svenskar har i dag en annan etnisk och kulturell bakgrund. Sverige har vidare blivit en del av Europeiska unionen. Idrottens regelverk har därmed blivit föremål för prövningar i EG-domstolen.

Skillnaderna i hälsa mellan olika grupper i samhället är i dag förhållandevis stora. Det finns betydande skillnader mellan olika socioekonomiska grupper liksom mellan kvinnor och män och mellan infödda svenska och invandrare. Det finns uppgifter som tyder på att skillnaderna i hälsa ökar. Samtidigt riktas allt större uppmärksamhet mot att vi främst genom våra kost-, tobaks- och alkoholvanor samt genom motion kan påverka vår hälsa och vårt välbefinnande.

Sedan 1970 års idrottspolitiska beslut i riksdagen har nya idrotter etablerats och fått många utövare. Detta har medfört förändrade förutsättningar för hela den organiserade idrottsrörelsen.

Det stora kommersiella intresset som under senare år har riktats mot elitidrotten har kraftigt förändrat de ekonomiska förutsättningarna för idrottsutövandet inom vissa idrotter.

Regeringen anser att alla förändringar som skett sedan den nuvarande idrottspolitiken formulerades har skapat ett behov av en ny politik, som inrymmer all verksamhet som främjar inte bara idrott och motion utan även bidrar till en förbättrad folkhälsa och miljömedvetenhet. Regeringen anser därför att följande tre grundstenar bör prägla den framtida idrottspolitiken.

Ett samhälle som uppmuntrar motion och idrott

En god folkhälsa är i många avseenden en betydelsefull komponent för välfärden i vårt samhälle. Det är viktigt att barn och ungdomar tidigt skapar sig motionsvanor som varar hela livet. Vidare är det väsentligt att äldre människors och funktionshindrades behov av motion uppmärksammas. Det är därför hela samhällets ansvar och intresse att möjligheter skapas för alla människor att utöva motion och idrott regelbundet. Förutsättningar måste finnas för hela befolkningen att bedriva olika former av idrott och motion och förutsättningarna måste anpassas till olika människors intressen och fysiska förmåga.

Ansvaret för att skapa och förbättra förutsättningar för motion och idrott, och även skapa ett livslångt intresse för detta, delas mellan staten, kommunerna, idrottsrörelsen och organisationer som bedriver friluftsför- och främjandeverksamhet. Var för sig och i nära samverkan måste berörda aktörer pröva nya former för att bryta den utveckling i samhället som pekar mot att många människor i alla olika åldrar inte motionerar i tillräcklig omfattning, vilket på sikt leder till sämre hälsa. Orsakerna till denna oönskade utveckling är flera. En orsak är att tillräckliga kunskaper och resurser i många fall saknas för att nå ut till dessa grupper.

Regeringen anser att det är av stor vikt att i samhällsplaneringen, i skolans arbete och i andra sammanhang uppmuntra och ge möjligheter till människors motion och idrott. Grönområden och fria ytor bör finnas i alla människors närområde för att möjliggöra naturupplevelser och spontanidrott. Friluftsliv i alla dess former bör främjas och uppmuntras. De organisationer som bedriver verksamhet med denna inriktning bör därför erhålla samhällets stöd. Regeringen återkommer till dessa frågor i kapitel 6.

Idrotten – vår största folkrörelse

Den svenska idrottsrörelsen, med sina tre miljoner medlemmar och över 500 000 ideellt verksamma ledare, är en unik tillgång för en positiv utveckling av vårt samhälle. Framför allt gäller detta idrottens enastående attraktionskraft på barn och ungdomar. De flesta människor i vårt land har ett förhållande till idrotten – som aktiva, ledare, föräldrar till idrottande barn eller som åskådare.

En fri och självständig idrottsrörelse byggd på ideellt engagemang och som bedriver en bred verksamhet bör även i framtiden ges ett aktivt stöd.

Detta bör vara inriktat på sådan verksamhet som främjar bredd- och motionsidrott, värnar om god etik och ger lika förutsättningar för kvinnor och män med olika social bakgrund och ekonomiska förutsättningar. Syftet skall också vara att främja demokrati, aktivt eftersträva integration och god tillgänglighet för funktionshindrade samt en god folkhälsa.

I samhället finns i dag flera tecken som pekar mot ökande klasskillnader. Den folkrörelsebaserade idrotten är ett verkningsfullt medel för att överbrygga dessa klyftor genom att den erbjuder motion och idrott till alla människor. Regeringen återkommer till dessa frågor i kapitel 7.

Den kommersiella underhållningsidrotten

Underhållningsidrotten har sitt värde främst genom att den skapar förströelse och glädje för många idrottsintresserade människor i vårt land. Samtidigt innebär goda resultat från svenska elitidrottskvinnor och elitidrottsmän att Sveriges möjligheter ökar att få arrangera stora internationella mästerskap. Elitidrottsutövare är vidare betydelsefulla förebilder för många unga människor och kan därigenom inspirera dem till att börja idrotta.

Underhållningsidrotten har en stark tillväxtpotential och kommer sannolikt att ge allt fler människor möjligheter till arbete och försörjning. Den agerar på en marknad med konkurrens med annan underhållning och bör därför i princip bedrivas på konkurrensneutrala villkor, dvs. inte bli föremål för offentliga bidrag eller andra subventioner. Regeringen återkommer till dessa frågor i kapitel 8.

6 Ett samhälle som uppmuntrar motion och idrott

6.1 Statens roll för en god folkhälsa

Staten verkar på olika sätt för en förbättrad folkhälsa hos befolkningen. Bland myndigheterna är det i första hand Folkhälsoinstitutet (FHI) som har en bred verksamhet som i olika avseende bidrar till en förbättrad folkhälsa. En viktig roll spelar även Riksidrottsförbundet som förvaltar statsanslaget Stöd till idrotten.

Andra verktyg som staten har till sitt förfogande är att styra genom regler. Ett exempel på detta är lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel. Från och med den 1 april 1999 är bruket av dopningsmedel kriminaliserat. Det har därmed blivit en uppgift för polisen att bekämpa bruket av dopningsmedel i samhället genom att övervaka efterlevnaden av lagen och vidta åtgärder när misstanke om brott föreligger.

6.1.1 Folkhälsoinstitutets uppdrag

FHI har på regeringens uppdrag tagit fram underlag som redovisar nationella och internationella erfarenheter av vilka möjligheter som finns att stimulera till ökad fysisk aktivitet bland de grupper som är minst fysiskt aktiva. Uppdraget redovisades till regeringen i september 1998.

Av rapporten framgår att ca 25–30 procent av medelålders män och ca 10–15 procent av kvinnorna i samma ålder är helt fysisk inaktiva. Till denna grupp kommer de som har viss men inte tillräcklig fysisk aktivitet. Hur stor denna grupp är beror bl.a. på hur fysisk aktivitet definieras.

Som enskild riskfaktor för att t.ex. utveckla en hjärt- och kärlsjukdom är fysisk inaktivitet likvärdig med andra kända riskfaktorer som höga blodfetter, rökning och högt viloblodtryck. FHI konstaterar i rapporten att det behövs normer för fysisk aktivitet. Det är en angelägen forskningsuppgift att fastställa aktivitetsnormer till ålder, typ av effekt och inriktning av fysisk aktivitet mot olika typer av ohälsa. I rapporten ställs frågan om satsningar på fysisk aktivitet är lönsamma. Det konstateras att detta är svårt att beräkna men FHI menar att enbart de ekonomiska kostnaderna för diverse medicinska effekter av fysisk inaktivitet för samhället är mycket stora.

Som en följd av detta uppdrag har regeringen i regleringsbrevet till FHI för år 1999 gett institutet ett ytterligare uppdrag. FHI skall, i brett samråd med berörda myndigheter och organisationer, göra år 2001 till ett fysiskt aktivitetsår. Förberedelsearbete och planeringen för genomförandet av året skall redovisas för regeringen senast den 30 juni 2000.

6.1.2 Den nationella folkhälsokommittén

Regeringen beslutade den 14 december 1995 om direktiv till en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppgift att utarbeta nationella mål för hälsoutvecklingen. Kommittén avser att inom ramen för sitt uppdrag även presentera mål och strategier för att öka förutsättningarna för befolkningen att bli mer fysiskt aktiva. Regeringen vill understryka att idrottsrörelsen utgör en viktig del i arbetet med att förverkliga dessa mål.

Kommittén överlämnade i mars 1998 delbetänkandet Hur skall Sverige må bättre? (SOU 1998:43) och ett slutbetänkande skall överlämnas till regeringen under våren 2000. Regeringen utgår från att de förslag som utredningen presenterar blir en viktig utgångspunkt för hela samhällets arbete för en förbättrad folkhälsa.

6.1.3 Antidopningsarbetet

Regeringens bedömning: Ansvaret för dopingslaboratoriet bör för närvarande inte omprövas.

Idrottsutredningens förslag: Ansvaret för att det finns ett fullgott dopningslaboratorium bör åvila utgiftsområdet för hälso- och sjukvården.

Remissinstanserna: Inga invändningar anförs mot att ansvaret bör åvila hälso- och sjukvården. *Stockholms läns landsting* förutsätter dock att medel i så fall tillförs från staten för detta ändamål. *Umeå universitet* är positivt till förslaget och konstaterar att dopning är ett större problem för samhället än för idrotten.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen har tidigare uttalat att det är angeläget att Folkhälsoinstitutet följer utvecklingen av dopningsmissbruket i samhället men att det för närvarande inte finns skäl att ålägga FHI ytterligare uppgifter i denna fråga (se prop. 1998/99:3).

Beträffande dopinglaboratoriet i Huddinge har regeringen konstaterat att det är en viktig verksamhet som bedrivs där. Genom kriminaliseringen av bruket av dopningsmedel kommer polisen att behöva anlita expertis för att analysera prover vid misstanke om brott. Polisen kan då köpa tjänster av dopinglaboratoriet. Därmed kommer laboratoriet att få än större betydelse. Regeringen anser därför inte att ansvaret för dopingslaboratoriet nu bör bli föremål för ytterligare prövning. Sannolikt leder kriminaliseringen till ett ökat antal beställningar av analyser och därmed en stabilare bas för laboratoriet och dess verksamhet.

6.2 Kommunernas ansvar

6.2.1 En bra samhällsplanering leder till en god livsmiljö

Regeringens bedömning: Det är angeläget att samhällsplaneringen, inte minst i storstadsregionerna, beaktar människors behov av grönområden och andra fria ytor samt anläggningar och olika arrangemang som gör det möjligt för människor i alla åldrar att motionera såväl utomhus som inomhus. Genom en dialog mellan kommunerna och lokala företrädare för motion, idrott och friluftsliv bör värdefulla synpunkter kunna komma fram som kan påverka och främja en god planering.

Skälen för regeringens bedömning: Den fysiska närmiljöns utformning har en avgörande betydelse för människors möjligheter att motionera och idrotta. Det får aldrig vara så att flickor och kvinnor avstår från att motionera utomhus på grund av risk för överfall. Det är kommunernas ansvar att planera hur mark och vatten bäst skall kunna användas. Detta regleras i plan- och bygglagen (1987:10) (PBL). Lagen syftar till att med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Människor tillbringar huvuddelen av sin tid i sina bostadsområden. Avstånden har en stor betydelse för benägenheten att utnyttja friluftsliv- och motionsanläggningar. Närmiljöns utformning är således av avgörande betydelse för om man är fysiskt aktiv eller inte. Möjligheter till motion

och idrott bör därför finnas där människor bor. Bostadsområdena bör innehålla grön- och aktivitetsytor och därigenom främja förutsättningar för goda levnadsvanor för de boende. Detta är extra angeläget i storstadsregionerna.

Människor väljer själva hur de vill motionera och idrotta. Olika undersökningar har visat att det finns ett stort intresse för att gå långpromenader, cykla, jogga, delta i motionsgymnastik och idka friluftsliv.

PBL föreskriver att all planläggning bl.a. skall främja en ändamålsenlig struktur av bebyggelse och grönområden. Det skall finnas lämpliga platser för lek, motion och annan aktivitet. PBL anger således hur viktig markanvändningen och bostadsområdenas utformning är för motion och idrott.

Kommunerna har inom PBL:s ram ansvaret för att genomföra och fullfölja planläggningen. Planeringen innebär att väga samman olika intressen till en bra livsmiljö. Målet för den fysiska planeringen och dess genomförande är att skapa goda livsmiljöer för flera generationer framåt. Kommunerna är således de viktigaste aktörerna när det gäller att skapa goda förutsättningar för att främja motion, idrott och friluftsliv.

Kommunerna har dessutom ansvaret för skolgårdarnas utformning. Regeringen vill understryka den betydelse skolgårdarna har för elevernas möjligheter till lek och rörelse. Lämpligt utformade skolgårdar kan stimulera fysiska aktiviteter genom att fungera som arena för motion och idrott.

Dialog mellan kommuner och lokala föreningar i planfrågor

Bortsett från PBL:s bestämmelser om den fysiska planeringen är det en frivillig kommunal uppgift att ge förutsättningar för motion och idrott. Regeringen vill understryka att det inte är aktuellt att ändra på detta förhållande som har en lång tradition i vårt land. För kommuninvånarna är det viktigt att det skapas långsiktigt goda livsmiljöer. I en god livsmiljö bör ingå förutsättningar som främjar motion, idrott och friluftsliv för barn, ungdomar, äldre och funktionshindrade.

Den representativa demokratin och dess beslutsformer måste växa fram underifrån genom att lokalt engagemang tas till vara. Idrottens organisationer fyller här en viktig funktion och de bör därför få ta del i den kommunala planeringen. Genom en dialog mellan kommunerna och lokala företrädare för motion, idrott och friluftsliv bör värdefulla synpunkter kunna komma fram som kan påverka och främja en god planering.

Att skapa goda livsmiljöer – ett gemensamt ansvar

Kommunerna har inom ramen för den kommunala självstyrelsen ansvaret för genomförandet av den fysiska planeringen där olika intressen skall vägas samman till en god livsmiljö. Kommunerna och föreningslivet har tillsammans ansvaret för tillkomsten av ändamålsenliga anläggningar och övriga förutsättningar för motion, idrott och friluftsliv. Människorna i

bostadsområdena har, enskilt eller i föreningar, ansvar för att en sund och bra verksamhet bedrivs när det gäller motion, idrott och friluftsliv.

Kommunerna har av tradition – särskilt inom tätorterna – tagit på sig ansvaret för investeringar i och drift av olika anläggningar. Förhållandet varierar dock mellan olika kommuner och mellan olika idrotter. Av idrottsutredningens undersökningar kan dock slutsatsen dras att cirka hälften av anläggningarna ägs och drivs av kommunerna och hälften av föreningarna.

Anläggningar av olika slag bör kretsloppsanpassas både vad gäller själva anläggningen och driften av verksamheten. Genom att idrottsrörelsen själva ställer sådana krav på kommunerna tar de ansvar för att kretsloppsanpassa Sverige. Genom åtgärder för att minska energiförbrukning, att utföra allergisanering och använda utrustning utan freoner visar idrottsrörelsen att miljöhälsan är lika viktig som folkhälsan.

6.2.2 En skola som bejakar rörelse

Regeringens bedömning: I skolan kommer alla barn och ungdomar i kontakt med motion och hälsa. Rörelse bör ingå som en integrerad del i undervisningen. Detta för att det skall skapas ett livslångt intresse hos unga människor för motion och idrott.

Regeringen överväger att ge Skolverket i uppdrag att göra en undersökning av hur organisationen av friluftsverksamheten har förändrats i samband med införandet av den nya läroplanen år 1994.

Idrottsutredningens bedömning: Det är önskvärt att alla elever kan få mer idrott på schematid under de tre sista åren i grundskolan, dels för att testa sina idrottsliga talanger, dels för att utveckla ett livslångt intresse för fysisk aktivitet.

Remissinstanserna: Bedömningen delas av ett stort antal remissinstanser. Några remissvar, exempelvis *Jönköpings kommun*, *Malmö kommun*, *Idrottshögskolan*, *Umeå universitet*, framhåller att mer idrott på schematid borde gälla alla år inom grundskolan och gymnasieskolan. *Malmö kommun* vill dessutom understryka att begreppet idrott också omfattar motion och folkhälsa. *Skolverket* delar inte bedömningen med motiveringen att antalet timmar i ämnet idrott och hälsa inför läsåret 1998 har utökats från 460 till 500 timmar.

Riksidrottsförbundet pekar på behovet av att ämnet idrott och hälsa ges mer tid i alla skolformer. *Svenska Friidrottsförbundet* menar att idrotten bör få en mer framskjuten position i skolan, även under de första åren.

Skälen för regeringens bedömning: Idrotten spelar en viktig roll under många barns uppväxt. Genom att idrotta får de utlopp för sin glädje och sin spontanitet. De attityder och värderingar som förmedlas genom idrotten präglar i stor utsträckning barns och ungdomars personliga utveckling.

Idrottsrörelsen förmår emellertid inte att engagera alla barn och ungdomar. Många unga saknar en naturlig kontakt med idrotten och går därigenom miste om en personlig utveckling som bygger på lustfylld

rörelse och aktivitet. I själva verket riskerar de att från unga år anamma en inaktiv livsstil vilken i förlängningen leder till en försämrad hälsa.

Skolan är den arena där alla barn och ungdomar kommer i kontakt med motion och idrott. Undervisning i idrott och hälsa är därför av central betydelse för att skapa ett livslångt intresse hos unga människor för motion, idrott och naturupplevelser. Särskild uppmärksamhet bör ägnas de barn och ungdomar, t.ex. barn med annan etnisk och kulturell bakgrund, som har begränsade möjligheter till kontakt med natur och miljö.

Regeringen anser att samarbetet mellan skolan och de lokala idrottsföreningarna bör utvecklas. För att ge stöd till utveckling och förnyelse av lokal idrottsverksamhet, bl.a. samverkan med skolorna, har regeringen beräknat sammanlagt 60 miljoner kronor ur Allmänna arvsfonden för en planerad treårig satsning.

När grundskolan fick en ny timplan i samband med införandet av den nya läroplanen år 1994 blev timtalet för ämnet idrott och hälsa, liksom för ämnena bild, musik, slöjd och hemkunskap, reducerat jämfört med tidigare. Anledningen var bl.a. en ökad satsning på språk och utrymme för elevens eget val. Det är viktigt att notera att timmarna i den nya timplanen betecknar nettotid, dvs. tid som inte får underskridas och som skall tas igen vid bortfall. Grundskolans timplan anger tid i antal timmar om 60 minuter, som får fördelas efter lokala beslut över hela grundskoletiden. Den tidigare timplanen byggde på bruttotimmar i form av 40-minuterspass per vecka.

Regleringen av antalet friluftsdagar försvann också i och med den nya läroplanen. I en mål- och resultatstyrd skola anses den typen av organisatoriska åtgärder vara en fråga för den lokala skolan. Friluftsverksamhet betraktas snarare som ett medel att nå målen än ett mål i sig. Det är emellertid inte känt vad avregleringen av antalet friluftsdagar har inneburit. Regeringen överväger därför att ge Skolverket i uppdrag att göra en undersökning av hur organisationen av friluftsverksamheten har förändrats i samband med införandet av den nya läroplanen för grundskolan.

År 1997 föreslog regeringen en förändring i timplanen för grundskolan som innebar en utökning av timantalet för ämnena idrott och hälsa samt slöjd. Utökningen bestod av 40 timmar, från 460 till 500 för hela grundskoletiden. Tiden för elevens eget val reducerades i motsvarande grad.

Riksdagen har under år 1999 fattat beslut om att kursen i kärnämnet idrott och hälsa skall omfatta 100 gymnasiepoäng på alla nationella program (prop. 1997/98:169, bet. 1998/99: UbU3, rskr. 1998/99:160). Detta innebär en ambitionshöjning på vissa program.

Regeringen anser att rörelse bör ingå som en integrerad del av undervisningen. I grundskolans kursplan för idrott och hälsa konstateras att vår kropp är byggd för rörelse och aktivitet. För det växande barnet är det därför viktigt att dess hemmiljö, skol- och fritidsmiljö ger möjlighet till motion och fysisk aktivitet och träning. Det är således en uppgift för skolorna att utforma undervisningen på ett sådant sätt att rörelse bejakas. Frågan om skolgårdarnas särskilda betydelse för lek och rörelse behandlas i avsnitt 6.2.1.

Regeringens bedömning: Statens stöd till friluftsliv och främjandeorganisationer bör inte längre ingå som en del av anslaget Stöd till idrotten utan utgöra ett eget anslag riktat direkt till främjande- verksamheten. Den verksamhet som bedrivs av landets främjande- organisationer bidrar aktivt till att förbättra människors välbefinnande och hälsa.

Inom Regeringskansliet har en översyn inletts om framtida inriktning och administration av statens stöd till friluftslivet och främjandeorganisationerna. Regeringen har för avsikt att återkomma i dessa frågor under hösten 1999.

Idrottsutredningens förslag: Statens stöd till främjandeorganisationerna skiljs från idrottsanslaget och får egna övergripande mål och verksamhetsmål. Statsbidragets övergripande mål för främjandeorganisationerna föreslås vara att stärka sådan allmännyttig ideell organiserad, demokratisk och medlemsstyrd verksamhet som har till syfte att främja ett aktivt friluftsliv.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna lämnar förslaget utan erinringar. *Riksidrottsförbundet* tillstyrker förslaget att stödet till främjandeorganisationerna inte fördelas av RF. De främjandeorganisationer som inlämnat remissyttrande har framfört önskemål om att få sitt stöd direkt fördelat till sig och inte via idrottsanslaget. Främjandeorganisationerna har pekat på möjligheten att gå samman och bilda en gemensam paraplyorganisation.

Skälen för regeringens bedömning: Många av de främjandeorganisationer som i dag erhåller bidrag från anslaget Stöd till idrotten bedriver en verksamhet som erbjuder människor i alla åldrar spännande och lärorika upplevelser i naturen och därigenom goda möjligheter att utveckla ett livslångt intresse för hälsa och friluftsliv. Ytterligare andra organisationer, exempelvis Friskis & Svettis och privata gym, bedriver en verksamhet som främjar folkhälsan, förebygger olyckor och möjliggör för utsatta grupper av människor att få del av motion och naturupplevelser. Verksamheten hos flertalet av dessa organisationer kan sägas vara inriktad mot friluftsliv och att värna naturen. Gemensamt för all denna verksamhet är också att den i stort sett saknar tävlingsverksamhet vilket bidrar till att den lättare kan attrahera många kvinnor.

Enligt regeringens uppfattning finns det skäl som talar för att den verksamhet som främjandeorganisationerna bedriver inte bör vara sammankopplad med den traditionella idrottsrörelsens verksamhet i bidragssammanhang. Inom Regeringskansliet har därför en översyn inletts om framtida inriktning och administration av statens stöd till friluftslivet och främjandeorganisationerna. Regeringen har för avsikt att återkomma i dessa frågor under hösten 1999.

7.1 Idrottsrörelsen inför 2000-talet

Regeringens bedömning: Den folkrörelsebaserade idrottsrörelsen, med sin demokratiska uppbyggnad, sitt breda engagemang och sina ideella ledarkrafter är en mycket stor tillgång för vårt samhälle och skapar mer än någon annan verksamhet tillfällen till möten och motionsaktiviteter för människor i olika åldrar och med olika social och etnisk bakgrund. Aktiva och ledare av båda könen kan genom positiva insatser verka som förebilder för unga människor och bidra till att de skapar sig en egen identitet. Idrottsrörelsen kommer att vara en stor tillgång för vårt samhälle även på 2000-talet.

Skälen för regeringens bedömning: Genom idrottsverksamhet kan människor träna och utveckla sin förmåga och därigenom må bra samt prestera mer såväl på idrottsbanan som i vardagen. Detta gäller i lika hög grad människor med någon form av handikapp.

Det moderna samhället präglas i allt högre grad av stillasittande jobb för de vuxna och mindre fysisk aktivitet bland barnen. Genom att utöva motion och idrott kan människor bättre bibehålla sin vitalitet genom åren. Idrotten får på så sätt en stor betydelse för folkhälsan.

Idrott är även ett sätt att få utlopp för glädje och spontanitet. Människan behöver mål och utmaningar att sträva efter. I idrotten finns ett inbyggt tävlingsmoment som inspirerar människor att testa sina gränser och att uppnå mer. Att tävla tillsammans med andra ger erfarenheter som är värdefulla inom många områden.

Idrott ger gemenskap. För många människor är kamratskapet i idrottsföreningen ett avgörande skäl för att engagera sig. Barn och ungdomar får i föreningen en trygg social gemenskap som bidrar till att de skapar sig en egen identitet. De lär sig att respektera och umgås med andra människor, också över generationsgränser, kulturella och etniska gränser. Genom ledarna och äldre aktiva får barn och ungdomar positiva vuxna förebilder och genom att man aktivt främjar en ökad integration mellan idrott för funktionshindrade och andra får barnen och ungdomarna en naturlig inställning till olika funktionshinder. Inom idrotten kan de lära sig hur kroppen fungerar och ta ställning mot sådant som är skadligt och nedbrytande, t.ex. användningen av droger.

Idrotten är lika viktig för flickor som för pojkar, för kvinnor som för män. Därför strävar idrotten efter att erbjuda lika möjligheter för alla, oavsett kön, att utöva idrott. På samma sätt verkar idrottsrörelsen för att kvinnors och mäns erfarenheter och värderingar tas tillvara som ledare.

En känsla för ärlighet och rent spel ligger i idrottens natur. Det är meningslöst att tävla om inte alla följer reglerna. Idrottsrörelsen har också en viktig roll att visa vägen för ett aktivt idrottande utan att missbruka läkemedel och andra droger. Regeringen vill i detta sammanhang

uppmärksamma idrottsrörelsens eget arbete för att motverka dopning. Under år 1997 gjordes totalt 2 300 kontroller varav 75 procent utfördes på elitidrottare och 25 procent på övriga aktiva.

Hundratusentals ledare satsar oavlönad tid och kraft på att leda och fostra barn och ungdomar. De medverkar på så sätt till en positiv utveckling i samhället. Det ideella engagemanget utgör i sig en kraft att värna om. Det viktigt att de ideella ledarna uppmuntras i sitt arbete och erbjuds möjlighet till personlig utveckling.

På de flesta orter i landet finns en eller flera idrottsföreningar. Genom sin verksamhet bidrar de till bygdens utveckling och skapar en värdefull identifikation med orten. Idrotten är således en central och folkkär del av vårt svenska kulturarv.

Idrottsrörelsen fyller även en viktig funktion genom att i samarbete med länsarbetsnämnderna ge arbetslösa möjligheter att praktisera inom föreningslivet. Därigenom får de en chans till personlig utveckling som kan underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

Den folkrörelsebaserade idrottsrörelsen, med sin demokratiska uppbyggnad, sitt breda engagemang och sina ideella ledarkrafter är en mycket stor tillgång för vårt samhälle och skapar mer än någon annan verksamhet tillfällen till möten och motionsaktiviteter för människor i olika åldrar och samhällsgrupper. Den fungerar som en betydelsefull mötesplats för människor med olika social och etnisk bakgrund. Idrottsrörelsen kommer med all säkerhet att vara en stor tillgång för vårt samhälle även under 2000-talet.

Regeringen vill betona vikten av att idrottsrörelsen fortsätter sitt arbete att kontinuerligt utveckla och förbättra sin verksamhet efter de aktivas behov och önskemål. Det är en viktig del av idrottsrörelsens demokratiska fostran att varje människa kan påverka såväl genom en demokratiskt uppbyggd mötesverksamhet som i den vardagliga träningen och tävlingen. Det är således väsentligt att varje deltagare blir delaktig i de beslut som formar verksamheten.

7.2 Idrottsrörelsens förutsättningar

7.2.1 Idrottens möjligheter till egenfinansiering

Regeringens bedömning: De formella förutsättningarna för idrottens egenfinansiering bör så långt möjligt vara förutsebara och långsiktigt hållbara. Idrottens möjligheter till egenfinansiering har stor betydelse för idrottsrörelsens självständighet och oberoende.

Skälen för regeringens bedömning: Idrottens viktigaste tillgång är det ideella engagemang som många ledare, anhöriga och andra frivilliga bidrar med. Utöver detta behöver idrottsrörelsen emellertid också ekonomiska resurser för att kunna bedriva sin verksamhet.

Idrottsrörelsens möjligheter till egenfinansiering av sin verksamhet har en mycket stor betydelse. Endast genom att själv skapa sin ekonomiska bas kan idrottsrörelsens självständighet och oberoende säkerställas. Det är också angeläget att idrottsrörelsen har möjligheter att få intäkter från flera olika håll. Ett alltför ensidigt beroende av bidrag från främst staten eller det privata näringslivet riskerar att försvaga idrottsrörelsens oberoende och därmed skada dess trovärdighet. Förutsebarhet och långsiktighet bör gälla i så stor utsträckning som möjligt i fråga om förutsättningarna för egenfinansiering.

Skattefrågor

De viktigaste formerna för egenfinansiering är olika slag av avgifter, främst medlemsavgifter, deltagaravgifter och entréavgifter som tillfaller föreningarna. Dessa intäkter är i dag befriade från mervärdesskatt. I en av regeringen nyligen beslutad översyn av reglerna om skattskyldighet i mervärdesskattelagen m.m. (dir. 1999:10) ingår att analysera hur det särskilda undantaget för ideell verksamhet i svensk mervärdesskattelagstiftning överensstämmer med motsvarande EG-regler samt hur nuvarande regler påverkar konkurrensneutraliteten. I utredningsdirektiven anges att i likhet med nuvarande regler bör sådan verksamhet, som i dag bedrivs av ideella föreningar utan vinstintresse, kunna ges en positiv särbehandling skattemässigt. Utredaren kommer under arbetets gång att ha kontakt med företrädare för ideella organisationer, däribland idrottsrörelsen.

Regeringen är medveten om att betydande gränsdragningsproblem kan uppstå då de lokala skattemyndigheterna bedömer om beskattning skall ske av verksamhet, med inslag av mer renodlad kommersiell företagsamhet, som ideella föreningar bedriver. Regeringen följer noggrant utvecklingen av dessa frågor. Sedan år 1998 arbetar en interdepartemental arbetsgrupp med frågor om bl.a. villkoren för ideella föreningar, Arbetsgruppen om den sociala ekonomin och dess utveckling (In98:A). Under våren 1999 kommer gruppen att lämna sin slutrapport i vilken bl.a. dessa frågor beaktas.

Spelmarknaden

En mycket stor andel av idrottsrörelsens övriga intäkter kommer från lotterier och spel, främst Bingolotto och bingohallar. Den rådande utvecklingen ger dock anledning till oro utifrån två perspektiv. Dels har folkrörelsernas andel av den totala spelmarknaden sjunkit sedan år 1970 från ca 31 procent till i dag ca 19 procent, dels har idrottsrörelsens spelintäkter i mycket stor utsträckning kommit att koncentreras till just Bingolotto. Den dominerande ställning som en spelform därmed har fått innebär en betydande sårbarhet och riskerar att försämra idrottsrörelsens möjligheter till egenfinansiering.

Det är nu angeläget att stärka föreningslivets lotteriverksamhet i förhållande till de statliga intressena på spelmarknaden. Regeringen har därför nyligen aviserat att en särskild utredning med uppdrag att presentera förslag till hur föreningslivets ställning på den svenska spel- och lotterimarknaden skall tillsättas (se prop. 1998/99:80).

Inkomster från försäljning av olika rättigheter

En ytterligare inkomstkälla för flera idrotter är försäljning av olika rättigheter, exempelvis reklamplatser och sändningsrättigheter för främst TV. Dessa intäkter är viktiga för många föreningars ekonomiska stabilitet och möjligheter till utveckling. Det är därför angeläget att de formella förutsättningarna även för denna typ av egenfinansiering så långt möjligt är förutsebara och långsiktigt hållbara. Det är angeläget att initiativ eller åtgärder som påverkar idrottsrörelsens möjligheter till egenfinansiering i förväg diskuteras med idrottsrörelsens företrädare. På så sätt kan eventuella problem uppmärksammas och konsekvenserna av åtgärderna analyseras.

Vad som i övrigt gäller den del av idrotten som kan beskrivas som kommersiell underhållningsidrott utvecklas i kapitel 8.

7.2.2 Statsbidraget

Regeringens bedömning: Idrottsrörelsen bör ges fortsatt statligt stöd. Statsbidraget till idrotten bidrar till välfärd och medverkar till att idrottsrörelsen uppnår sina egna verksamhetsmål. Den verksamhet som idrottsrörelsen bedriver är av stor nytta för vårt samhälle. Verksamheten motsvarar väl de förväntningar som staten har för sin bidragsgivning.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen anser att stödet till idrotten väl fyller de välfärdspolitiska målen för vårt samhälle och även är ett värdefullt stöd för att uppnå idrottsrörelsens egna verksamhetsmål. Den breda folkrörelseidrotten kan även i framtiden vara en värdefull resurs för att möjliggöra för alla medborgare oberoende av ålder och kön att utöva motion och idrott. Då intäktsmöjligheterna är begränsade anser regeringen att denna verksamhet även i framtiden är i behov av ett statligt stöd i minst samma omfattning som i dag. Närmare riktlinjer för statsbidraget utvecklas i kapitel 9.

Regeringens förslag: De medel som staten anvisar för svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics skall fördelas mellan åren och fortsättningsvis inkluderas inom ramen för anslaget Stöd till idrotten.

Regeringens bedömning: Det bör vara Riksidrottsförbundets uppgift att i samråd med Sveriges Olympiska Kommitté och Svenska Handikappidrottsförbundet förvalta medlen på ett sådant sätt att ett svenskt deltagande i olympiska spel och Paralympics säkerställs.

Idrottsutredningens förslag om uppräknings av anslaget bör inte genomföras.

Idrottsutredningens förslag stämmer i princip överens med regeringens. Idrottsutredningen föreslår dock att anslaget räknas upp med en summa som motsvarar ett årligt genomsnitt av kostnaderna.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna lämnar förslaget utan erinringar. *Statskontoret* avstyrker den föreslagna finansieringsmodellen, eftersom en automatisk bidragskonstruktion enligt *Statskontoret* är samhällsekonomiskt olämplig. *Riksidrottsförbundet* tillstyrker förslaget att idrottsanslaget räknas upp med en summa som motsvarar ett genomsnitt av bidraget till kostnaderna för deltagandet i de olympiska och paralympiska spelen utslaget per år. *Sveriges Olympiska Kommitté* anser att den beräknade kostnaden som utredningen föreslår väl kan inräknas i det totala anslaget till idrotten men att bidraget på grund av dess ändamål måste hållas åtskilt från det övriga statsanslaget.

Skälen för regeringens förslag: Sverige har stolta olympiska traditioner. Sverige har deltagit i samtliga olympiska spel med ett enda undantag, sommarolympiaden i St Louis år 1904.

Sverige stod som värd för sommarspelen 1912, "Solskensolympiaden på Olympiastadion", och arrangerade även 1956 års olympiska spels ryttartävlingar. Sedan spelen startades år 1896 i Aten har Sverige tagit nästan 600 olympiska medaljer vilket gör Sverige till en av de främsta olympiska idrottsnationerna genom tiderna.

Ett svenskt deltagande vid olympiska spel och sedermera Paralympics har under mer än 100 år betraktats vara en viktig nationell angelägenhet, varför staten har givit ett bidrag till RF för svenskt deltagande de budgetår som olympiska spel och Paralympics har arrangerats.

Idrottsutredningen fann det omotiverat att just denna del av svensk idrotts tävlingsverksamhet på elitnivå blir föremål för särskild granskning i budgetprocessen till skillnad från annan tävlingsverksamhet. Regeringen instämmer i detta och bedömer att de medel som åtgår för svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics uppgår till 10 miljoner kronor utslaget per år. Genom den ökade utdelningen från AB Svenska Spel, som härrör från överskottet på värdeautomatspel, blir det möjligt att fortsättningsvis rymma dessa kostnader inom ramen för anslaget Stöd till idrotten.

Övergången till ett system där kostnaderna belastar anslaget årligen bör genomföras redan under år 2000. En sådan övergång försvåras dock av det faktum att såväl de olympiska sommarspelen som Paralympics genomförs år 2000, och att kostnaderna för svenskt deltagande vid dessa evenemang torde överstiga de resurser som då reserverats för detta ändamål. För att underlätta övergången till det nya systemet bedömer regeringen att det krävs extra resurser detta första år. Regeringen avser därför att i budgetpropositionen för år 2000 föreslå en ökning av anslaget Stöd till idrotten med 5 miljoner kronor engångsvis under år 2000.

Eftersom kostnaderna är ojämnt fördelade mellan åren bör det åligga RF att i samråd med SOK och Svenska Handikappidrottsförbundet förvalta medlen på ett sådant sätt att det säkerställer ett svenskt deltagande vid såväl OS som Paralympics under både somrar och vintrar kommande år. Det finns däremot starka samhällsekonomiska skäl som talar mot en uppräknings av anslaget. Idrottsutredningens förslag bör därför i denna del inte genomföras.

7.2.4 Bidrag från AB Svenska Spel

Regeringens bedömning: Under kommande år kommer idrotten att tillföras betydande belopp genom det överskott som genereras från det värdeautomatspel som AB Svenska Spel har koncession på att bedriva. Det framtida överskottet från värdeautomatspel bedöms uppgå till uppskattningsvis 250 miljoner kronor årligen i samband med att 7000 värdeautomater har placerats ut på restauranger. Av överskottet bör 80 procent tillfalla idrottsrörelsens lokala barn- och ungdomsverksamhet vilket innebär ett tillskott på uppskattningsvis 200 miljoner kronor årligen. Till detta kommer överskottet från värdeautomatspel i bingohallar på drygt 100 miljoner kronor årligen förutsatt att 500 värdeautomater har placerats ut.

Skälen för regeringens bedömning: Bidraget till RF från AB Svenska Spel, tidigare AB Tipstjänst, har under 1990-talet utgjort ett viktigt komplement till statsanslaget.

Ett samlat bidrag till Riksidrottsförbundet

År 1992 beslutade riksdagen på förslag från regeringen att godkänna att dåvarande AB Tipstjänsts bolagsstämma skulle ges möjlighet att besluta om stöd till idrotten i form av ett samlat bidrag till RF på 55 miljoner kronor. År 1997 beslutade riksdagen att bidraget under år 1998 skulle uppgå till 60 miljoner kronor i avvaktan på införandet av ett vinstdelningssystem. År 1998 beslutade riksdagen, i fortsatt avvaktan på införandet av ett vinstdelningssystem, att bidraget till RF från AB Svenska Spel skulle öka engångsvis till 110 miljoner kronor under år 1999. Av dessa medel var dock 50 miljoner kronor att betrakta som ett förtida uttag av framtida överskott från värdeautomatspelet, varför 60 miljoner kronor utgör basen i det årliga bidraget från AB Svenska Spel. Dessa 60 miljoner

kronor inkluderar de fem miljoner kronor som bidraget ökade med på grund av riksdagens initiativ då samtidigt anslaget N1 Stöd till idrotten minskades med motsvarande belopp. Prop. 1998/99:107

Prognos om framtida överskott från värdeautomatspel och principer för fördelningen

Regeringen har tidigare i vår aviserat att framtida överskott från värdeautomatspel som skall tillfalla det lokala föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet bedöms uppgå till uppskattningsvis 250 miljoner kronor årligen i samband med att 7000 automater placerats ut på restauranger (prop. 1998/99:80). Av den summa som överskottet resulterar i bör 80 procent tillfalla idrottsrörelsens lokala barn- och ungdomsverksamhet. Detta skulle innebära uppskattningsvis 200 miljoner kronor.

I samma proposition föreslog regeringen att spel på värdeautomater även skall få anordnas i samband med bingospel och att detta kan ge ett överskott på drygt 100 miljoner kronor årligen förutsatt att ca 500 automater placeras i bingohallar. Regeringens uppfattning är att även detta överskott skall gå till idrottsrörelsen. Detta är, förutsatt att riksdagen antar regeringens förslag, möjligt fr.o.m. år 2001 vilket i så fall medför utbetalning år 2002.

Vinstdelningssystem

Våren 1996 beslutade riksdagen att öronmärkningen av överskottet på värdeautomatspel skulle ersättas av ett system för vinstdelning mellan staten och föreningslivet vilket skulle baseras på överskottet från värdeautomaterna.

Med anledning av att säkra prognoser om värdeautomaternas vinstutveckling hittills har saknats har införandet av vinstdelningssystemet försenats. Regeringen bedömer nu att säkra prognoser kan göras inom en nära framtid, varför arbetet med att konstruera ett vinstdelningssystem nu kan inledas. Då det genomförs kommer bidraget från AB Svenska Spel att transformeras till att utgöra en andel av AB Svenska Spels totala överskott i stället för att kopplas till överskottet från värdeautomatspel.

7.2.5 Idrottens lokala aktivitetsstöd

Regeringens bedömning: Stödet till idrottens lokala barn- och ungdomsverksamhet bör förstärkas. Det lokala aktivitetsstödet är av stor betydelse för barn- och ungdomsverksamheten i de lokala idrottsföreningarna.

Skälen för regeringens bedömning: Insatser för barn och ungdomar är en viktig del av idrottsrörelsens verksamhet. Idrottsrörelsen har ett särskilt ansvar med hänsyn till det stora antal barn och ungdomar som är

verksamma inom idrotten. Det statliga lokala aktivitetsstödet syftar till att stödja de lokala föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet.

Det föreligger risk för att allt större grupper av ungdomar inte längre har råd att delta i organiserad idrottsverksamhet, till följd av bl.a. höjda avgifter. Detta är en mycket oroande utveckling. Möjligheten att idrotta får inte bli en klassfråga. Regeringen anser därför att de medel som tillförs idrotten från AB Svenska Spel bör användas som en förstärkning av idrottens lokala barn- och ungdomsverksamhet.

Stödet fördelas av RF i enlighet med av regeringen den 25 juli 1991 godkända regler (dnr BO91/1441/I). Det består av dels ett grundbidrag, dvs. ett fast belopp per grupp, dels av ett rörligt belopp per deltagare. Det rörliga bidraget kan utgå till maximalt 20 deltagare i åldern 7–25 år per grupp. Antalet deltagare per sammankomst måste vara minst tre deltagare i åldern 7–25 år.

Idrottsutredningens utvärdering av de lokala aktivitetsstödet visar att stödet har betydelse för föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet, trots att det generellt utgör en liten del i föreningarnas intäkter och att det skulle få stora konsekvenser om stödet togs bort.

RF har i februari 1998 föreslagit ändrade regler för statligt lokalt aktivitetsstöd för godkännande. Förslaget innehåller bl.a. att maximialdern för erhållande av statligt aktivitetsstöd skulle sänkas från 25 till 20 år. Idrottsutredningen delade denna syn.

Eftersom statliga medel används för att finansiera delar av stödet till barn- och ungdomsverksamhet i de lokala föreningarna, bör regeringen – efter samråd med idrottsrörelsen – bestämma hur stödsystemet närmare skall vara utformat. Viktiga frågor när det gäller idrottens lokala aktivitetsstöd är bl.a. vilket åldersintervall som skall omfattas av stödet, hur tidig specialisering bland barn skall motverkas och hur tonåringar bäst skall uppmuntras att behålla sitt intresse för idrott oavsett vilken nivå de väljer. Ett viktigt underlag för att bedöma dessa frågor är en könsindelad statistik. Regeringen avser att inom kort överlägga med RF i dessa frågor.

Det är viktigt att det lokala aktivitetsstödet till idrottsverksamhet så långt möjligt anpassas till idrottens förutsättningar och behov. Det tidigare sambandet mellan aktivitetsstödet till idrottsföreningar och till ungdomsorganisationer bör slutgiltigt upphöra.

7.2.6 Det kommunala stödet till idrotten

Regeringens bedömning: Det kommunala stödet till idrotten, i form av anläggningsstöd och kontantbidrag, uppgår årligen till sammanlagt cirka fyra miljarder kronor. Det är viktigt att de kommunala bidragen i första hand utformas efter lokala behov och möjligheter.

Det är angeläget att ta fram tillförlitlig statistik om tillgång till och nyttjandet av lokaler samt utvecklingen av taxor och avgifter för dessa lokaler.

Skälen för regeringens bedömning: Det kommunala kontantstödet till idrottsrörelsen uppgick till 944 miljoner kronor år 1996. Till detta skall

läggas värdet av det kommunala anläggningsstödet som för idrottsrörelsens del kan uppskattas till cirka tre miljarder kronor.

Den lokala idrottsverksamhet som bedrivs i alla kommuner är värdeskapande för det lokala samhället i flera avseenden. Verksamheten ger ett rikt utbud av fritidssysselsättning för barn, ungdomar och vuxna. Idrotten ger möjligheter till socialt umgänge och delaktighet i samhället. Detta har särskild stor betydelse för unga med annan etnisk och kulturell bakgrund och för personer med funktionshinder.

Idrottsverksamheten kan också innebära att kommunens invånare gemensamt känner glädje och identifikation med de enskilda idrottsutövare och de föreningar som är framgångsrika. Idrotten kan vara ett sätt att ge hela kommunen en tydlig profil.

En viktig faktor för att idrotten skall ges möjligheter att fullt ut kunna bidra till kommunens välfärd är att det finns en god tillgång till funktionella anläggningar och lokaler som dessutom även beaktar funktionshindrades behov. Det är även viktigt att dessa lokaler, samt resurserna för drift, används rättvist ur ett jämställdhetsperspektiv. Även skolornas gymnastiksalar bör stå till förfogande. Svenska Kommunförbundet har gjort bedömningen att gymnastiklokalerna i skolorna numera kan disponeras i önskad omfattning av det lokala föreningslivet. Regeringen vill understryka den stora betydelse detta har för de lokala idrottsföreningarna.

Det är angeläget att lämpliga former skapas för driften av anläggningar genom samverkan mellan kommunen och de lokala föreningarna. Många föreningar har under senare år fått överta ansvaret för driften av anläggningar. Regeringen ser positivt på denna utveckling och vill understryka att drivkraften bör vara ambitionen att öka brukarinflytandet, inte att minska kostnaderna. Samtidigt bör det understrykas att den tillgängliga tiden måste fördelas rättvist mellan den egna verksamheten, andra organisationers verksamhet och allmänhetens behov.

Det kommunala stödet har således en stor betydelse för idrottsföreningarna. Det lokala föreningslivets behov av stöd ser dock olika ut i olika delar av vårt land och varierar även mellan olika föreningar. Regeringen anser att statens lokala aktivitetsstöd i många fall har varit alltför normerande för de kontanta bidrag som kommunerna betalar ut och vill därför understryka betydelsen av att det kommunala bidraget utformas utifrån lokala behov och möjligheter.

Behovet är stort av statistik rörande människors idrotts- och fritidsvanor. Det är därför värdefullt att Svenska Kommunförbundet i samverkan med RF kartlägger tillgången till och nyttjandet av olika idrottsanläggningar.

Det saknas i dag tillförlitlig statistik avseende utvecklingen av kommunernas taxor och avgifter för kommunala idrottsanläggningar. Svenska Kommunförbundet har dock gjort bedömningen att nolltaxa i dag tillämpas av endast 30 procent av kommunerna. Det är angeläget att öka kunskaperna om hur dessa taxor och avgifter utvecklas.

Regeringen har under beredningen av detta ärende inhämtat att Svenska Kommunförbundet planerar att genomföra en regional seminarie-

verksamhet med samtliga kommuner om framtida policy för stöd till lokal idrotts- och ungdomsverksamhet. Regeringen välkomnar detta initiativ. Prop. 1998/99:107

7.2.7 Främja jämställdhet och integration

Regeringens bedömning: Kunskapen om hur samhällets resurser utnyttjas ur ett jämställdhetsperspektiv på fritiden bör kartläggas och spridas. Likaså bör kunskapen om hur resurserna kommer personer med olika etnisk och kulturell bakgrund till del kartläggas och spridas. Även funktionshindrades behov bör uppmärksammas i detta sammanhang.

Regeringen överväger att tillsammans med främst Svenska Kommunförbundet och Riksidrottsförbundet bilda ett gemensamt råd som skall verka för en rättvis fördelning av fritidsresurser.

Regeringen avser att återkomma i denna fråga i budgetpropositionen för år 2000.

Skälen för regeringens bedömning: Fritidsutredningen uppmärksammade att majoriteten av de anläggningar som kommunerna subventionerar inte kan utnyttjas av alla på lika villkor.

Jämställd och jämlik tillgång till idrott

Regeringen vill understryka vikten av att jämställdhets- och jämlikhetssträvanden genomsyrar all idrottsverksamhet. På motsvarande sätt skall personer med funktionshinder ges goda möjligheter att delta i all idrottsverksamhet. Särskilt mot bakgrund av att idrotten inte får bli en klassfråga, är det viktigt att understryka att idrottspolitiken inte enbart syftar till jämställdhet utan också till jämlikhet.

En mycket angelägen uppgift för idrottsrörelsen är att uppmuntra kvinnor att ta ledaruppgifter och förtroendeposter efter avslutad idrottskarriär. Regeringen vill särskilt peka på idrottsrörelsens eget projekt "Tjejer på arenan" som syftar till att stärka unga flickor i deras roll inom idrotten. Projektet riktar sig till flickor i åldern 13–20 år.

Det är emellertid inte tillräckligt att bedöma jämställdhetsarbetet utifrån hur många kvinnor som ingår i styrelser och har ledande befattningar. Arbetet för jämställdhet måste dessutom riktas mot att ge flickor och kvinnor inom alla idrotter lika förutsättningar som pojkar och män. Det handlar då bl.a. om att ge kvinnor och män lika tillgång till lokaler, utrustning och ekonomiskt stöd för att utöva sin idrott.

Regeringen vill även betona idrottsrörelsens unika möjligheter att nå ut till människor med annan etnisk bakgrund och få dem delaktiga i en social samvaro. Idrotten kan här tjäna som plattform och mötesplats för människor med olika bakgrund.

Regeringen anser att det finns behov av att ytterligare kartlägga hur resurser utnyttjas ur ett jämställdhetsperspektiv samt sprida kunskap om metoder och modeller som har bidragit till ökad jämställdhet på fritiden. Likaså bör kunskapen om hur samhällets fritidsresurser kommer personer med olika etnisk och kulturell bakgrund till del, kartläggas och spridas. Det finns även behov av att kartlägga i vilken utsträckning personer med funktionshinder kan utnyttja resurserna, samt att sprida erfarenheter kring detta. Regeringen överväger därför att tillsammans med främst Svenska Kommunförbundet och RF bilda ett gemensamt råd som skall verka för en rättvis fördelning av fritidsresurser.

Regeringen avser att återkomma i denna fråga i budgetpropositionen för år 2000.

8 Den kommersiella underhållningsidrotten

Regeringens bedömning: Underhållningsidrotten har ett värde genom sin förmåga att skapa förströelse och glädje för ett stort antal idrottsintresserade människor. Den har en stark tillväxtpotential och kommer i framtiden sannolikt att ge allt fler människor möjligheter till arbete och försörjning.

Underhållningsidrotten bör fungera på marknadsmässiga villkor. Detta innebär bl.a. att den inte bör subventioneras med offentliga bidrag eller andra subventioner. Statens uppgift är att övervaka att den verksamhet som bedrivs av kommersiella intressenter bedrivs på ett konkurrensneutralt sätt.

Skälen för regeringens bedömning

Den kommersiella artistidrotten – en del av den s.k. underhållningsindustrin

Regeringen anser att idrottsrörelsen har en given plats inom den ideella sektorn. Statens traditionella syn på idrottsrörelsen har präglats av dess förmåga att samla såväl bredd- som elitverksamhet inom en och samma organisation. Under senare decennier har idrottsrörelsen fått ett starkare inslag av kommersiell verksamhet och vilket har lett till en utveckling mot en mer renodlad näringsverksamhet vid sidan av den ideella.

För idrottsutövarna var beslutet vid Riksidrottsmötet år 1967 att frånga amatörregeln en viktig milstolpe. Härmed inleddes idrottens professionisering, dvs. en ökad andel av idrottens utövare och funktionärer erhåller lön och andra ersättningar för sitt idrottande.

Redan i dag bedrivs således en växande del av elitklubbarnas verksamhet under extremt professionella och kommersiella villkor även om det bara är fråga om några föreningar inom en handfull idrotter. Denna del av idrottsrörelsens verksamhet skiljer sig markant från den

folkrörelseburna idrottens tävlingskultur. Den s.k. artistidrotten kan snarare betraktas som en del av "underhållningsindustrin".

Underhållningsidrotten har ett värde genom sin förmåga att skapa förströelse och glädje för en stort antal idrottsintresserade människor. Denna del av idrotten har en stark tillväxtpotential och kommer sannolikt att ge allt fler människor möjligheter till arbete och försörjning.

Formen för den kommersiella underhållningsidrotten

En framtidsfråga för idrottsrörelsen är om man har möjligheter och önskar härbärgera underhållningsidrotten inom ramen för sin ideella, medlemsburna organisation eller om man väljer att avskilja denna verksamhetsgren från sin övriga verksamhet. Riksidrottsförbundet har på eget initiativ utrett och kommer enligt uppgift att redovisa förutsättningar för och konsekvenser av att idrottsverksamhet som i dag bedrivs inom ideella föreningar överförs till aktiebolag på riksidrottsmötet i maj 1999.

Offentliga bidrag och andra subventioner

En betydande del av idrottsverksamheten kan således i en nära framtid komma att bedrivas inom den kommersiella sektorn. Statens uppgift blir då att övervaka att denna bedrivs konkurrensneutralt. Den måste bära sina egna kostnader och kan inte subventioneras med offentliga bidrag eller andra subventioner. Ett aktiebolag som bedriver idrottsverksamhet kan vidare likt andra kommersiella aktörer förväntas få betala marknadsmissiga hyror för offentliga lokaler och anläggningar.

Skattefrågor

I skattehänseenden kommer ett aktiebolag som bedriver idrottsverksamhet att behandlas på samma sätt som andra bolag. Ett aktiebolag som bedriver idrottsverksamhet kommer att vara skattskyldigt till statlig inkomstskatt för de intäkter som verksamheten ger upphov till. Bolagen kommer också att bli skyldiga att redovisa mervärdesskatt enligt allmänna regler.

Regeringen vill understryka att det är valet att bedriva verksamheten i aktiebolagsform som avgör dessa frågor. Någon särbehandling av aktiebolag som bedriver idrottsverksamhet, enbart för att de bedriver idrott, kan inte bli aktuell.

Polisens bevakningskostnader

I dag svarar samhället för polisens bevakningskostnader vid idrotts-evenemang. Enligt 2 kap 3 § ordningslagen (1993:1617) utgör tävlingar och uppvisningar i sport och idrott offentliga tillställningar. När en offentlig tillställning anordnas i vinstsyfte skall polisens kostnader för ordningshållning vid tillställningen, enligt 2 kap. 26 § ordningslagen, ersättas av den som anordnar tillställningen. Ersättningskyldigheten gäller dock inte allmännyttiga ideella föreningar som är begränsat

skattskyldiga enligt 7 § 5 mom. fjärde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Detta innebär att ett vinstdrivande aktiebolag som bedriver idrottsverksamhet enligt gällande lagstiftning skall betala för polisens ordningshållning vid offentliga tillställningar. Beslut om ersättnings-skyldighet fattas av polismyndigheten. Det går inte i dag att med säkerhet bedöma vilka merkostnader för bevakning som kommer att åläggas ett aktiebolag som bedriver idrottsverksamhet jämfört med en ideell idrottsförening.

9 Statsbidraget till idrottsrörelsen

9.1 Syftet med statsbidraget

Regeringens förslag: Idrottsrörelsen bör själv lägga fast målen för sin verksamhet. Staten skall endast ange de syften som staten har med sin bidragsgivning. Följande övergripande syften med statsbidraget bör gälla.

Statsbidraget skall stödja verksamhet som

- bidrar till att utveckla barns och ungdomars intresse och benägenhet för motion och idrott samt deras möjligheter att utöva inflytande över och ta ansvar för sitt idrottande,
- gör det möjligt för alla människor att utöva idrott och motion,
- syftar till att ge kvinnor och män lika förutsättningar att delta i idrottsverksamhet,
- främjar integration och god etik,
- bidrar till att väcka ett livslångt intresse för motion och därmed främja en god hälsa hos alla människor.

Idrottsutredningens förslag: Idrottsutredningen föreslår ett övergripande mål för statens stöd till idrotten och fem verksamhetsmål som anger vad statsbidraget får användas till utan att för den skull i detalj styra hur.

Remissinstanserna: Av de remissinstanser som kommenterat utredningens förslag till övergripande mål och verksamhetsmål är en majoritet positiva. *Folkhälsoinstitutet* anser dock att förslaget till övergripande mål gör att positionerna låses fast vid den befintliga strukturen. *Handikappombudsmannen* ställer sig bakom förslaget till övergripande mål men föreslår ett förtydligande av verksamhetsmålen. *Riksrevisionsverket* framhåller att den styrningsmodell som utvecklats och numera allmänt tillämpas vid styrning av statliga myndigheters verksamhet inte är tillämpbar vid styrning av bidragsanvändning inom enskilda organisationer. *Statskontoret* anser att det övergripande målet och verksamhetsmålen behöver bli mer effektorienterade. *Folkbildningsrådet* tillstyrker utredningens förslag till övergripande mål och en konkretisering av målet i ett antal verksamhetsmål. *Ungdomsstyrelsen*

anser att det övergripande målet är mycket allmänt hållet och snarare kan betraktas som portalparagraf. *Integrationsverket* ställer sig positivt till de föreslagna verksamhetsmålen men påpekar att det är ett omfattande arbete att omsätta målen i konkreta, mätbara mål och resultatmått. *Riksidrottsförbundet* anser att det övergripande målet är alltför detaljerat samt att begreppet verksamhetsmål strider mot det faktum att idrottsrörelsen självständigt sätter målen för sin verksamhet och att målen är onödigt detaljerade och därmed styrande.

Skälen för regeringens förslag: Idrottsrörelsen bör själv, inom de ramar som staten sätter upp, ta ansvar för fördelningen av statsbidraget. I detta ligger även att ta ansvar för administration, organisation samt uppföljning av hur bidraget används. Regeringen anser till skillnad mot Idrottsutredningen att staten som bidragsgivare inte till någon del skall ställa upp mål för idrottsrörelsens egen verksamhet. Detta skall göras av idrottsrörelsen själv. Staten skall däremot ställa upp mål och riktlinjer för sin bidragsgivning.

Denna grundläggande princip för ansvarsfördelningen mellan staten och idrottsrörelsen är ändamålsenlig. Genom att ange syftet med bidragsgivningen anger staten en viljeinriktning för vad staten förväntar sig att bidraget främst skall leda till. Däremot föreskrivs inte hur detta skall gå till.

Idrottsrörelsen skall vara fri och självständig. Däremot är det statens ansvar att, gentemot såväl idrottsrörelsen som samhället i övrigt, vara tydlig i fråga om vad staten vill uppnå med statsbidraget.

Statens utgifter styrs av politiska mål och den förvaltningspolitiska processen kräver offentlig insyn och kontroll. Dessa mål och offentlighetskrav måste balanseras mot idrottsrörelsens självklara rätt att vara fri och oberoende. Statens bidrag måste därför utformas på ett sådant sätt så att det stödjer och stimulerar sådan verksamhet som ideella organisationer i demokratisk ordning fattat beslut om.

De resurser som samhället ställer till förfogande för idrottsrörelsens verksamhet bör användas för att nå ut och aktivera människor som vill delta i organiserad idrottsverksamhet eller väljer att motionera för eget välbefinnande. Barns och ungdomars intresse för idrott och motion bör stimuleras och de bör ges möjligheter att utöva inflytande över och ta ansvar för sitt idrottande. Likaså gäller detta äldre människor och personer med funktionshinder. Flickor och pojkar, kvinnor och män med olika social bakgrund bör vidare ges lika förutsättningar att efter eget intresse delta i idrottsverksamhet. Integration och god etik bör vara ledstjärnor för stödets användning. Statsbidraget bör däremot inte få användas till verksamheter med kommersiellt syfte.

Vidare bör statsbidraget leda till att stärka och utveckla demokratin inom föreningslivet. Idrottens betydelse för medborgerlig bildning, personlig utveckling och engagemang i samhällsfrågor utgör en av grunderna för en levande demokrati där alla är delaktiga. Regeringen är övertygad om att den folkrörelsebaserade idrottsrörelsen har en central uppgift inför framtiden att försvara, vitalisera och utveckla demokratin.

Regeringen bedömer att det inom ramen för anslaget Stöd till idrotten behöver skapas utrymme för en årlig reservation för svensk medverkan i

olympiska spel och Paralympics. Vidare finns det behov av förstärkta insatser mot dopning inom idrotten och för idrottsforskning, särskilda insatser för att främja integration och jämställdhet på fritiden samt idrottsrörelsens särskilda insatser för ungdomar i åldern 21 till 25 år. Utrymme för dessa insatser bör skapas inom ramen för anslaget Stöd till idrotten genom att minska den del av statsbidraget som i dag disponeras för lokalt aktivitetsstöd.

En sådan minskning av statsbidraget till idrottens lokala aktivitetsstöd bedöms rimlig dels mot bakgrund av idrottens framställan om att det lokala aktivitetsstödet inte längre skall omfatta ungdomar över 20 år, dels mot bakgrund av den ökade utdelningen från AB Svenska Spel som härrör från överskottet på värdeautomatspel.

Den samlade effekten av detta blir att den lokala idrottsverksamheten för barn och ungdomar totalt sett tillförs väsentligt ökade resurser.

9.2 Riksidrottsförbundet fördelar statsbidraget

Regeringens förslag: Sveriges Riksidrottsförbund prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Offentlighetsprincipen görs, genom ett tillägg i bilagan till sekretesslagen, tillämplig på den verksamhet hos Sveriges Riksidrottsförbund som består av fördelning av statsbidrag.

Idrottsutredningens förslag stämmer i huvudsak överens med regeringens.

Remissinstanserna: Den övervägande delen av remissinstanserna ställer sig bakom förslagen. *Riksidrottsförbundet* har inga invändningar mot förslagen. *Sveriges Olympiska Kommitté* (SOK) betonar sin ställning som en självständig parallell organisation till RF. SOK anser att regeringen direkt till SOK ska fördela anslagen för olympiskt deltagande, för statens andel i det särskilda talangprogrammet och för SOK:s administration.

Skälen för regeringens förslag: Merparten av statens stöd till idrotten fördelas sedan länge av Sveriges Riksidrottsförbund. För anslagens användning gäller i huvudsak de av 1970 års riksdag beslutade riktlinjerna för organisationsstöd till idrotten (prop. 1970:79, bet. 1970:SU122, rskr. 1970:291, prop. 1992/93:100 bil. 8, bet. 1992/93:KrU14, rskr. 1992/93:254). Från anslaget lämnas vidare bidrag bl.a. till lokal ungdomsverksamhet på idrottens område.

Den 1 juli 1995 trädde lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund i kraft. Genom lagen infördes en ny ordning för s.k. riksidrotts-gymnasier fr.o.m. läsåret 1996/97, vilken bl.a. innebär att idrotts-gymnasier med riksintagning bara får anordnas i en mer begränsad omfattning när det gäller vissa specialidrotter. En särskild medelsram avsätts för bidrag till specialidrott. Riksidrottsförbundet disponerar denna ram och fördelar medel till de

kommuner som anordnar riksidsrotts-gymnasier. Fördelningen utgör myndighetsutövning.

För Riksidrottsförbundets fördelning av statsbidrag till riksidsrotts-gymnasierna gäller offentlighetsprincipen och sekretesslagen. Enligt 1 kap. 8 § sekretesslagen (1980:100) skall tryckfrihetsförordningens bestämmelser om rätt att ta del av handlingar hos myndighet gälla i tillämpliga delar också handlingar hos de organ som anges i bilagan till lagen i den mån handlingarna hör till den verksamhet som anges i bilagan. Vid tillämpningen av sekretesslagen skall dessa organ jämsställas med myndigheter. Riksidrottsförbundet är angivet i bilagan såvitt avser verksamhet som består i att till kommuner fördela statsbidrag för kostnader för specialidrott inom gymnasieskolan. För denna verksamhet hos Riksidrottsförbundet gäller således principen om handlingsoffentlighet.

Idrottsutredningen gör bedömningen att Riksidrottsförbundets verksamhet med att fördela statsbidrag till den organiserade idrottsrörelsen utgör myndighetsutövning. Enligt utredningen förändras inte detta förhållande av att bidraget fördelas bland de egna medlemsorganisationerna. Av 11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen framgår att förvaltningsuppgifter får överlämnas till bolag, förening, samfällighet, stiftelse eller enskild individ. Innefattar uppgiften myndighetsutövning krävs stöd i lag. Med hänsyn härtill föreslår Idrottsutredningen att det skapas lagstöd för den fördelning av statsbidrag som Riksidrottsförbundet utför.

Regeringen delar Idrottsutredningens bedömning att Riksidrottsförbundets fördelning av statsbidrag till idrottsrörelsen utgör myndighetsutövning. Det krävs således stöd i lag för fördelningen. Ett sådant lagstöd kan åstadkommas genom en ändring av lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund. Det innebär att det ges lagstöd för all fördelning av statsbidrag som sker genom Riksidrottsförbundet.

Den fördelning av statsbidrag som sker genom Riksidrottsförbundet bör ske i enlighet med vad regeringen närmare bestämmer. Regeringen bör bl.a. bestämma vilka principer som skall gälla för statsbidragets fördelning. Av lagen bör det framgå att Riksidrottsförbundet prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer. De organ som Riksidrottsförbundet fördelar statsbidrag till bör i princip vara desamma som för närvarande. Härigenom kommer Riksidrottsförbundet att ansvara för fördelning av statsbidrag till de idrottsföreningar och specialförbund som är anslutna till respektive medlemmar i förbundet, till Sveriges Olympiska Kommitté samt till kommuner med riksrekryterande idrottsgymnasier. Riksidrottsförbundet bör också ansvara för eventuella bidrag till bl.a. riks-anläggningar för den samlade idrottsrörelsens behov och mindre föreningsanläggningar för idrott samt lokal barn- och ungdomsverksamhet på idrottens område.

Av 4 § lagen (1994:749) om Handikappombudsmannen framgår att den som enligt 11 kap. 6 § regeringsformen anförtrotts förvaltningsuppgift som rör personer med funktionshinder eller som fått bidrag av staten, landsting eller kommun med skyldighet att främja funktionshindrades

intressen är skyldig att på Handikappombudsmannens uppmaning lämna uppgifter till ombudsmannen om sin verksamhet. De är också skyldiga att på ombudsmannens uppmaning komma till överläggningar med denne. Dessa bestämmelser blir således tillämpliga på Riksidrottsförbundets bidragsfördelning.

Riksidrottsförbundets fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet utgör som nämnts myndighetsutövning. Principen om handlingsoffentlighet bör gälla för denna verksamhet. Av bilagan till sekretesslagen kan utläsas att principen för närvarande endast gäller fördelningen av medel till riksidrottsgymnasierna. Lagen bör därför ändras så att det framgår att offentlighetsprincipen och sekretesslagen gäller all verksamhet hos Riksidrottsförbundet som består av fördelning av statsbidrag. Det bör betonas att handlingsoffentligheten bara kommer att omfatta den verksamhet hos Riksidrottsförbundet som avser fördelning av statsbidrag. När det gäller allmänhetens möjligheter att ta del av andra handlingar hos Riksidrottsförbundet, är det en fråga som idrottsrörelsen själv måste besluta om.

Genom den föreslagna regleringen i sekretesslagen kommer arkivlagens (1990:782) bestämmelser att bli tillämpliga på de handlingar som omfattas av principen om handlingsoffentlighet.

9.3 Utvärdering av statsbidragets effekter

Regeringens bedömning: Stödet till idrotten bör följas upp och utvärderas regelbundet. Uppföljningen bör göras dels löpande, dels periodiskt. Statens stöd till idrotten bör utvärderas på sådant sätt att dess effekter för främst folkhälsan, jämställdheten och integrationen kan bedömas.

Idrottsutredningens förslag stämmer huvudsakligen överens med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller lämnar förslagen utan erinran. *Folkhälsoinstitutet* anser att det skall finnas krav på ett socioekonomiskt perspektiv i återrapporteringen. *Riksrevisionsverket* (RRV) anser att förslaget till resultatstyrningsmodell är såväl överambitiös som orealistisk och därmed icke kostnadseffektiv. Det är, enligt RRV, svårt att värdera det lokala aktivitetsstödet effekter på föreningsnivå och än större problem uppstår vid uppföljning och utvärdering av organisationsstödet. *Statistiska centralbyrån* instämmer i förslaget att utnyttja den officiella statistiken för att utvärdera idrotten i förhållande till målen. *Statskontoret* anser att ytterligare ansträngningar bör göras för att konstruera ett bättre uppföljningssystem än vad utredningen föreslagit. *Jämställdhetsombudsmannen* anser att förslaget om utvärdering av hur stödet fördelas mellan flickor och pojkar är av största vikt. *Riksidrottsförbundet* anser att förslagen till utvärderings-

modell och redovisningskrav för idrottsstödet är alltför detaljerade. RF tillstyrker att SCB ges ett specifikt uppdrag att följa utvecklingen för idrott och motion. RF tillstyrker att statens stöd till idrotten utvärderas vart fjärde år.

Skälen för regeringens bedömning: Uppföljning och utvärdering av idrottsrörelsens egen verksamhet är en uppgift för idrottsrörelsen själv och bör ingå som ett naturligt inslag i den löpande verksamheten. Den bör ge underlag för idrottsrörelsen att själv kunna bedöma sin verksamhet i förhållande till de egna mål som har satts upp och ge indikationer på om verksamheten behöver förändras eller ges en annan inriktning.

Statens övergripande ansvar är att följa upp hur stödet till idrotten används och dess betydelse för samhället och den enskilde. Det bör således göras uppföljningar och utvärderingar av effekterna av statsbidragsgivningen så att det klarläggs hur statens syften med statsbidraget uppfylls. Dessutom bör staten ha möjlighet att utse en revisor hos RF, för att bl.a. granska hur bidragsmedlen hanteras och fördelas. RF bör svara för kostnaderna för sådant revisionsarbete.

Uppföljning bör göras såväl löpande som periodiskt. RF bör årligen redovisa till regeringen hur och på vilket sätt statsbidraget fördelats och vilka resultat som uppnåtts. De resultat som årligen redovisas ger löpande och direkt information om statsbidragets användning samtidigt som de kan utgöra statistiskt underlag för att avläsa trender över en längre tidsperiod.

Idrottsutredningen har föreslagit att SCB:s utgiftsbarometer utnyttjas för löpande insamling av uppgifter om hushållens utgifter för idrott och motion. Denna typ av information är mycket väsentlig för att avgöra om dessa utgifter tenderar att utestänga vissa grupper av befolkningen från att utöva idrott.

Utgångspunkten för idrottsstödet långsiktiga effekter är välfärdspolitiskt. Regeringen anser att idrott är en välfärsfaktor som alla människor, som så önskar, skall ha tillgång till oberoende av ålder, kön, social och etnisk tillhörighet eller fysiska och psykiska förutsättningar. Utvärdering av idrott som välfärsfaktor innefattar emellertid hela det statliga idrottsstödet, det indirekta och det direkta. Det omfattar mer än idrottsrörelsens verksamhet. Utvärderingen bör även fokusera medborgarnas benägenhet att vara fysiskt aktiva inklusive deras lika villkor att kunna motionera och idrotta. Den bör också inbegripa många värdeskapande aktörer inom offentlig sektor, särskilt skolorna och kommunerna och inom privat sektor, bl.a. arbetsgivare och motionsanläggningar.

Ansvar för detta välfärdspolitiska mål kan inte läggas enbart på RF utan det måste vara hela samhällets ansvar och intresse att goda möjligheter skapas för alla människor att utöva idrott och motionera. På motsvarande sätt måste det vara en gemensam angelägenhet för olika samhällssektorer att följa upp och utvärdera hur olika stöd och insatser bidrar till att främja välfärden och folkhälsan.

Utvärdering av idrottsstödet långsiktiga effekter bör göras utifrån tre övergripande välfärdsperspektiv nämligen dels att stödets ändamål är att uppnå en god folkhälsa, dels att en stor del av medborgarna i dag har en annan kulturell och etnisk bakgrund än den traditionellt svenska, dels

jämställdhet mellan män och kvinnor. Med en löpande resultatredovisning som underlag kan utvecklingen inom den organiserade idrottsrörelsen samt inom idrottssektorn i övrigt följas. Därutöver krävs mer fristående, kvalificerad utvärdering av idrotten och folkhälsan, idrotten och jämställdheten samt idrotten och integrationen. Flera olika aktörer kan vara lämpliga för sådana uppdrag t.ex. inom högre utbildning och forskning eller folkhälsosfären. Denna typ av utvärdering bör ske regelbundet. Idrottsutredningens förslag att statens stöd till idrotten utvärderas vart fjärde år är en bra utgångspunkt.

10 Utveckling av en svensk EU-strategi inom idrottsområdet

Regeringens bedömning: Sverige bör inom EU verka för en större medvetenhet om idrottens sociala, kulturella och demokratiutvecklande betydelse.

Regeringen avser att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att föreslå en svensk EU-strategi som kan stärka idrottens sociala, kulturella och demokratiutvecklande betydelse inom EU-samarbetet.

Skälen för regeringens bedömning: Bestämmelserna i Fördraget om Europeiska Unionen, sekundärrätten och gemenskapens olika beslut påverkar i allt högre utsträckning idrottsutövandet och idrotts-evenemangen i Europa. En viktig förklaring till detta är den snabba utvecklingen inom främst den kommersiella idrotten. Idrottsrörelsen och de ekonomiska verksamheter som är kopplade till idrotten är en viktig näringsgren.

Idrottsrörelsen i Sverige är organiserad så att såväl professionell som icke-professionell idrottsverksamhet samverkar inom samma idrottsförbund. Det sker en samverkan där den samlade idrotten bidrar till att utveckla verksamheten till fördel för såväl den professionella som den icke-professionella idrotten. Idrottsverksamhet är generellt sett av stor vikt för medborgarna. Detta gäller såväl topp- som breddidrotten, såväl den organiserade som den oorganiserade idrotten. Det är viktigt att stödja en utveckling där den demokratiska folkrörelseidrotten inte enbart bedöms efter den omfattande ekonomiska verksamheten utan också bedöms utifrån den sociala och demokratiska breddverksamheten och dess betydelse för att främja folkhälsan och bidra till att många behåller god hälsa och livskvalitet även i hög ålder.

Idrotten är en viktig kraft för att skapa ett mer integrerat samhälle, främja jämställdhet och bekämpa intolerans, rasism, dopning och andra negativa fenomen. Idrotten har en viktig funktion för att skapa identitet och gemenskap människor emellan. Idrotten är en viktig mötesplats i vardagen där mänskliga möten sker över traditionella gränser. Idrotten har en funktion som lek och rekreation och är därigenom en viktig del av fritiden och av enskild och kollektiv förströelse.

Det arbete som påbörjats inom Europeiska rådet bör enligt regeringens bedömning fullföljas. Det är angeläget att nära följa arbetet med idrottsfrågor inom EU och att detta sker i nära samverkan med idrottsrörelsen. Detta med utgångspunkt i en strävan att bevara nuvarande idrottsstrukturer och upprätthålla idrottens sociala betydelse inom EU. Det är för närvarande inte möjligt att peka ut de enskilda områden där gemenskapsinsatser kan komma att bli angelägna för att uppnå denna ambition. Sådana gemenskapsinsatser bör dock syfta till att främja samarbetet mellan medlemsstaterna för att stärka en samlad syn på den organiserade idrotten inom EU.

Det är viktigt att, inom det legala systemet, notera att den organiserade idrotten i stor utsträckning är en fri och självständig verksamhet. Å ena sidan förekommer stora nationella skillnader på idrottsområdet mellan medlemsländerna i EU, å andra sidan är den organiserade idrotten till sin natur gränsöverskridande och bedriver en omfattande verksamhet genom internationellt samarbete. Utgångspunkten för regeringens bedömning är att idrottspolitik i stort även i fortsättningen bör vara främst en nationell angelägenhet och utgå från den miljö där verksamheten bedrivs. Det finns dock anledning att peka på att insatser därutöver kan komma att bli nödvändiga för att stärka och bevara den organiserade idrottens sociala, kulturella och demokratiutvecklande betydelse för medborgarna, såväl inom Sverige som inom övriga delar av EU. Dessa frågor bör närmare belysas. Ytterligare en utgångspunkt i arbetet skall vara att Sverige avser att driva frågorna på ett sådant sätt att inga nya utgifter uppstår för EU i enlighet med den budgetrestriktiva linje som Sverige förespråkar.

Regeringen avser att inom kort tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att ge förslag till eventuella åtgärder för att stärka idrottens sociala, kulturella och demokratiutvecklande betydelse inom EU-samarbetet.

11 Idrottens framtidsfrågor

11.1 Idrottens trovärdighet

Regeringens bedömning: Under senare år har ett antal frågor av stor betydelse för idrottens trovärdighet aktualiserats. För att inte riskera att idrottens folkliga förankring och stora bredd skadas bör staten och idrottsrörelsen i nära dialog ägna följande frågor ökad uppmärksamhet:

- Breddverksamhet – elitverksamhet
 - Ideellt engagemang – kommersiella intressen
 - Rent spel – insatser mot dopning och annat fusk inom idrotten
 - Etik och moral – idrotten skapar förebilder också i övriga samhället
 - Jämställdhet, jämlikhet och integration – "idrott åt alla" i praktiken!
- Detta bör genomföras bl.a. genom ett antal framtidsseminarier med såväl nationellt som internationellt innehåll.

Skälen för regeringens bedömning: Den svenska folkrörelseidrotten med dess många lokala föreningar och omfattande ideella engagemang har lagt grunden för idrottens utveckling i vårt land. Idrotten når ut i hela samhället genom att erbjuda en mångfald av idrottsgrenar vilket attraherar individer med olika förutsättningar och intressen. För de flesta medborgare, och för samhället i sin helhet, har idrotten sitt stora värde genom att utveckla sunda motionsvanor, en god folkhälsa och en demokratisk fostran.

Under senare år har ett antal frågor av stor betydelse för idrottens framtida trovärdighet aktualiserats. Om dessa frågor lämnas obesvarade riskerar idrottens folkliga förankring och stora bredd att gå förlorad. Staten och idrottsrörelsen bör därför i nära dialog ägna dessa frågor särskild uppmärksamhet. Detta bör genomföras i samband med millennieskiftet bl.a. genom ett antal gemensamma framtidsseminarier med såväl nationellt som internationellt innehåll.

Breddverksamhet – elitverksamhet

Det statliga stödet till idrotten har under hela 1900-talet motiverats främst utifrån behovet av att stödja idrottens breddverksamhet. Idrottens folkliga förankring har därmed fått en omfattning som vida överstiger de flesta länders.

Den svenska modellen visar att bredd- och elitverksamheterna kan komplettera och utgöra ett viktigt stöd för varandra. Genom en bra breddverksamhet uppmuntras utvecklingen av en god elitverksamhet, och genom en god elit främjas breddverksamheten.

I dag saknas ordentliga redovisningar av hur mycket av stödet som går till bredd- respektive elitverksamhet. Därmed är det svårt att följa i vilken utsträckning stödet främst kommer bredd- eller elitverksamhet till del, och i vilken utsträckning detta varierar över tiden. För att åtgärda detta har regeringen i riktlinjerna för stödet till idrotten budgetåret 1999, begärt att Riksidrottsförbundet senast den 15 april år 2000 skall redovisa en bedömning av hur stor andel av statsbidraget som går till att direkt eller indirekt stödja bredd- respektive elitverksamhet. Detta underlag kommer att utgöra en viktig utgångspunkt för kommande avvägningar avseende det statliga stödet till idrotten.

Ideellt engagemang – kommersiella intressen

Idrotten har sedan 1980-talet varit föremål för ett kraftigt ökat kommersiellt intresse. Detta har skapat såväl nya möjligheter och utmaningar som spänningar och risker. Mötet mellan det ideella och det kommersiella har på olika sätt skapat kulturkrockar. I vissa fall har föreningar i praktiken köpts upp och antagit nya namn som överensstämmer med firmamärken. Vanligare är dock att föreningsledningarna successivt antagit ett mer kommersiellt inriktat förhållningsätt, bl.a. till följd av att föreningsstyrelser i allt större utsträckning kommit att bestå av ledamöter med näringslivet som främsta referensram.

Mötet mellan det ideella engagemanget och det kommersiella intresset rymmer flera sidor, inte minst genom att det ideella engagemanget genom kommersiell uppbackning kan få ett ökat stöd. Det är dock en avgörande trovärdighetsfråga för idrotten att det ideella perspektivet kan balansera det kommersiella så att folkrörelsens karaktär inte går förlorad. Det är angeläget att slå vakt om det ideella perspektivet inom idrotten, med de mervärden detta för med sig.

Det är vidare angeläget att idrotten hanterar mötet mellan det ideella och det kommersiella på ett sådant sätt att det är tydligt vilken verksamhet som är ideell eller kommersiell. En sammanblandning riskerar att skada såväl idrottens egen identitet som dess relationer med omvärlden. Gentemot olika aktörer i samhället, främst bidragsgivande myndigheter och lokala skattemyndigheter, bör det vara tydligt om den aktuella sammanslutningen uppträder som antingen en huvudsakligen ideell eller kommersiell aktör. Om detta inte kan tillgodoses riskeras möjligheten till offentliga bidrag, eftersom rätten att ge statsstöd till verksamheter som skall konkurrera på en marknad är begränsad.

Rent spel – insatser mot dopning och annat fusk inom idrotten

En av den svenska idrottens mest självklara ideal handlar om rent spel och tävling på lika villkor. Under senare år har denna bild skadats av problem med dopning. Även om förekomsten av dopning inom svensk idrott förefaller vara kraftigt överexponerad i media ger dess blotta existens anledning till stark oro.

Den svenska idrottsrörelsen gör redan i dag omfattande insatser för att bekämpa dopningen inom idrotten. Även internationellt har svensk idrott gått i spetsen för ett mer aktivt samarbete i kampen mot dopning, senast genom Sveriges engagemang inom IADA (the International Anti-Doping Agreement). Regeringen gav i februari 1998 RF i uppdrag att vara genomförande instans för detta avtal.

Idrottens förmåga att komma till rätta med problemen med dopning är av helt avgörande betydelse för främst elitidrottens framtida trovärdighet. Detta gäller såväl på nationell nivå som på det internationella planet. Regeringen sätter mycket stort värde på idrottsrörelsens egna insatser mot dopning och är under kommande år beredd att på olika sätt öka stödet till dessa bl.a. inom ramen för anslaget Stöd till idrotten.

Etik och moral – idrotten skapar förebilder också i övriga samhället

Idrotten är i många avseenden en spegling av det övriga samhället. De förändringar av normer och attityder som sker påverkar även idrotten. Samtidigt förknippas idrottsverksamhet i hög grad med god moral och positiv normbildning genom begrepp som rent spel.

I och med att idrotten tydligt tar avstånd från fusk i alla dess former blir det en viktig signal också till övriga samhället. Inom idrotten skapas många förebilder för främst barn och ungdomar. Insikten om dessas betydelse kännetecknar idrottsrörelsens arbete med etik- och moralfrågorna.

Utöver respekten för de egna reglerna är det också viktigt att idrotten aktivt lär ut betydelsen av respekt för andra människor. Detta är extra viktigt inom vissa idrotter, främst de s.k. kampsporterna. Med rätt ledning och kontroll bidrar dessa till att unga människor kan skaffa sig självförtroende och utveckla sin person. Om så inte sker kan de bli en farlig plattform för destruktivt beteende och ökade motsättningar.

Supportervåld i samband med idrottsevenemang har under många år utgjort ett allvarligt hot mot idrottens trovärdighet och ställning som positiv familjeunderhållning. Även om problemet i första hand berör några förenings elitverksamhet kastar incidenter av detta slag en skugga över hela idrottsrörelsen. Det är en viktig uppgift för idrottsrörelsen att tillsammans med samhället fortsätta det arbete som hittills har varit mycket framgångsrikt och som har lett till minskade ordningsstörningar i samband med idrott.

Under senare år har det inom idrottsrörelsen uppdagats flera fall av tvivelaktigt agerande i fråga om skatter och sociala avgifter. Regeringen följer utvecklingen av dessa frågor.

Jämställdhet, jämlikhet och integration – "idrott åt alla" i praktiken!

Svensk idrott handlar i stor utsträckning om allas rätt att vara med. Samtidigt visar såväl utredningar som en rad erfarenheter att vi ännu inte kommit dit att exempelvis flickor har lika stora möjligheter som pojkar att delta i organiserad idrottsverksamhet utifrån sina olika intressen. Utan tvekan har idrottsrörelsen under senare år gjort åtskilliga framsteg när det gäller strävan efter jämställdhet, inte minst tack vare ett eget offensivt program, men alltjämt är det en viktig trovärdighetsfråga att idrotten lyckas ta ytterligare ett antal steg mot jämställdhet, såväl i styrelserummen som i den praktiska vardagsverksamheten. Ytterligare en viktig jämställdhetsaspekt är att idrottare inte skall tvingas till ett visst utseende eller en viss klädsel för att uppskattas.

Regeringen vill understryka vikten av att idrotten kan utföras jämlikt. Detta innebär exempelvis att personer med funktionshinder bör ges bästa möjliga förutsättningar till motion och social samvaro.

Idrotten är också en mycket stark resurs för integration. Idrotten är till sin karaktär starkt internationell och dessutom en vardaglig mötesplats för personer med olika etnisk och kulturell bakgrund. Idrotten är också unik i sin förmåga att underlätta kommunikation mellan personer som har erfarenhet av idrottsverksamhet i olika kulturer men inte lika enkelt behärskar varandras språk. Även på detta område har idrotten redan visat sig kunna bidra med mycket positiva insatser och värden. Det är viktigt att detta fortsätter och ges goda möjligheter att utvecklas ytterligare.

Regeringens bedömning: Den kunskap som idrottsforskningen genererar efterfrågas och används av såväl den organiserade idrottsrörelsen som av skolan, pensionärsorganisationer och främjandeorganisationer.

Regeringen återkommer i en forskningspolitisk proposition år 2000 till frågan om idrottsforskningens organisation.

Idrottsutredningens förslag: Den forskarstyrda idrottsrelaterade forskningen bör ta plats i den större forskningsrådsgemenskapen och få tillgång till de där samlade rörliga resurserna för forskning. Till Forskningsrådsnämndens uppgifter bör fogas ansvaret för forskning om idrott. RF bör ges ett ansvar för idrottsrelaterad forskning och utveckling med tonvikt på utvecklingen av den organiserade idrottens egna behov.

Remissinstanserna: *Idrottshögskolan* anser att den idrottsrelaterade forskningen inte bör splittras utan behandlas som nu i ett och samma sammanhang i en gemensam organisation. *Umeå universitet* och *Idrottsvetenskapligt centrum vid Lunds universitet* ansluter sig till förslaget om forskarstyrd respektive beställarstyrd forskning organisatoriskt bör skiljas. *Centrum för idrottsforskning* (CIF) tillstyrker förslagen om ökade resurser till idrottsrelaterad forskning och att ansvaret för idrottsrelaterad forskning överförs till Forskningsrådsnämnden (FRN). CIF uttrycker dock stark tveksamhet till en åtskillnad mellan beställarstyrd och forskarstyrd forskning. CIF avstyrker förslaget att RF skall utföra egen forskning.

Riksidrottsförbundet tillstyrker förslaget om att FRN (eller Forskningsrådets samverkansnämnd) får ansvaret för stödet till den forskarstyrda idrottsforskningen, men menar att detta samtidigt kräver ett avsevärt resurstillskott till denna forskning. *Sveriges Olympiska Kommitté* tillstyrker att RF ges ansvaret för att bedriva forsknings- och utvecklingsarbete med utgångspunkt i den organiserade idrottens behov.

Skälen för regeringens bedömning: Idrottsforskning är både mångvetenskaplig och tvärvetenskaplig. På de flesta universitetsorter i landet har lokala nätverk utvecklats för samverkan mellan idrottsforskare inom olika discipliner. På nationell nivå har CIF utvecklats till den samlade organisationen. CIF fyller en viktig funktion för denna samverkan eftersom idrottsforskningen numera ofta präglas av en helhetssyn på människan. Studier av vilka faktorer som påverkar prestationsförmågan ur ett medicinskt och fysiologiskt perspektiv måste sättas in i ett samhällsvetenskapligt och humanistiskt sammanhang.

Den kunskap som idrottsforskningen genererar efterfrågas och används av många olika verksamheter och organisationer förutom av den organiserade idrottsrörelsen. Forskningens resultat är av värde för bl.a. skolan, pensionärsorganisationer och främjandeorganisationer. Gemensamt för dessa organisationers kunskapsbehov är att de omfattar olika ämnesområden. Det gäller inte bara träning eller fysisk aktivitet utan lika ofta folkhälso- och livsstilsfrågor.

Regeringen har i proposition Vissa forskningsfrågor (prop. 1998/99:94) aviserat att en utredning med uppdrag att föreslå en förändrad myndighetsorganisation på forskningsområdet kommer att tillsättas. Avsikten är att regeringen skall kunna lämna förslag i en forskningsproposition år 2000.

Ställningstaganden till idrottsforskningens organisation bör därför avvaktas och presenteras i forskningspropositionen.

11.3 Att stärka Sverige som idrottsnation

11.3.1 Stora internationella mästerskap

Regeringens bedömning: Det är ett nationellt intresse att Sverige får arrangera stora internationella idrottsmästerskap. Sådana arrangemang ger, utöver ett ökat intresse för idrotten, ett ökat fokus på Sverige och kan dessutom tillfälligt skapa arbetstillfällen.

Olympiska spel bör endast få arrangeras utifrån garantier om att såväl kandidaturen som spelen sker hederligt och utan mutor eller andra ekonomiska oegentligheter.

Skälen för regeringens bedömning: Det är värdefullt för svensk idrott om Sverige tilldelas värdskapet för stora internationella idrottsevenemang. Sådana arrangemang ger, utöver ett ökat intresse för idrotten, ett ökat fokus på Sverige och kan dessutom tillfälligt skapa arbetstillfällen. Det är därför ett nationellt intresse att Sverige får arrangera stora internationella mästerskap. En särställning i detta sammanhang är givetvis möjligheten att få arrangera ett olympiskt spel i Sverige. Detta kan endast komma till stånd om idrottsrörelsen tar initiativ till det och om det finns ett brett stöd hos befolkningen.

De ekonomiska förutsättningarna för olika idrotters utveckling i Sverige, inte minst i ett elitperspektiv, påverkas i dag i hög grad av kommersiella krafter. Olika idrotter exponeras i mycket varierande omfattning i massmedierna. Detta innebär att några få idrotter av egen kraft kan skapa betydande resurser medan de flesta andra får allt svårare att utvecklas och hävda sig i en alltmer hårdnande internationell konkurrens. Regeringen anser att detta förhållande måste uppmärksammas och att möjligheter bör skapas för alla idrotter att bli mer konkurrenskraftiga i internationella sammanhang.

Krav på framtida OS

Regeringen anser att klart uttalade krav bör ställas på ett land som kandiderar för att få arrangera olympiska spel i framtiden. Det bör vara en självklarhet att staten och idrottsrörelsen i det land som kandiderar, har en utvecklad nationell antidopningverksamhet av mycket god kvalitet.

Regeringen anser vidare att inget land och ingen regering bör ställa sig bakom och garantera ett spel i det egna landet utan att ha garantier för att kandidaturen och senare också eventuella spel sker hederligt och utan mutor eller andra ekonomiska oegentligheter.

Internationella Olympiska Kommittén (IOK) och de internationella idrottsförbunden tillsammans med nationella regeringar bör verka för maximal öppenhet i frågor som rör arrangerande av stora internationella idrottsarrangemang. Det innebär för staten till exempel att Sveriges regering i avtal om garantier avser att föra in villkor om att så stor del som möjligt av handlingarna rörande kandidaturen är tillgängliga för allmänheten.

11.3.2 En särskild talangsatsning

Regeringens bedömning: Regeringen avser att inom ramen för anslaget Stöd till idrotten årligen under ytterligare sex år till och med år 2005 betala ut 10 miljoner kronor som en talangsatsning inom svensk idrott. En kraftfull långsiktig satsning på unga idrottstalanger är nödvändig om Sverige i framtiden skall kunna hävda sig i internationell konkurrens.

Idrottsutredningens bedömning: Ett särskilt talangutvecklingsstöd bör införas för unga elitidrottare i åldersintervallet 18–24 år och användas såväl för att förbättra deras idrottsliga utveckling som till socioekonomiskt stöd.

Remissinstanserna: De remissinstanser från idrottsrörelsen som inkommit med svar tillstyrker satsningen på bättre förutsättningar för elitsatsande ungdomar. *Riksidrottsförbundet* anser att Sverige bör fortsätta söka stora internationella idrottsevenemang däribland olympiska spel. RF konstaterar vidare att RF av den samlade idrottsrörelsen redan givits det övergripande ansvaret för arbetet med att skapa bättre förutsättningar för elitsatsande ungdomar. *Svenska Basketbollförbundet* menar att lagidrottarnas möjlighet att få del av detta individuellt baserade stöd måste ses som självklart och bör särskilt uppmärksammas. *Svenska Sportskytteförbundet* anser att det inte bör införas någon åldersgräns för det så kallade talangstödet. *Sveriges Olympiska Kommitté* lyfter fram samarbetssatsningen på unga idrottare mellan näringsliv och stat inför OS i Aten. SOK välkomnar förslaget om satsningen på unga elitsatsande idrottare som komplement till nämnda satsning. SOK menar dock att vid ett sådant stöd bör det inte vara någon åldergräns, eftersom en sådan kan variera mycket mellan olika idrotter.

Skälen för regeringens bedömning: Det är angeläget att Sverige även i fortsättningen är en framgångsrik idrottsnation och att svenska elitidrottsutövare når goda resultat vid stora internationella mästerskap. Därmed ökar Sveriges möjligheter att få arrangera stora internationella idrottsevenemang. En kraftfull långsiktig satsning på unga idrottstalanger är nödvändig om Sverige i framtiden skall kunna hävda sig i internationell konkurrens.

Regeringen har beslutat att under år 1999 betala ut 10 miljoner kronor som ett bidrag till en talangsatsning inom svensk idrott i enlighet med en gemensam skrivelse från Riksidrottsförbundet och Sveriges Olympiska Kommitté. Regeringen har vidare aviserat att detta årliga bidrag skall betalas ut under ytterligare sex år förutsatt att näringslivet ställer upp med ett gemensamt bidrag av minst samma storlek.

11.3.3 Möjligheter att kombinera studier och elitidrott

Regeringens bedömning: Ungdomar som satsar på elitidrott bör ges möjligheter att kombinera utbildning och idrott. De riksrekryterande idrottsgymnasierna fyller en viktig funktion i detta avseende. Utredningens förslag att införa ett ortsföreträde för elitidrottare bör inte genomföras.

Idrottsutredningens förslag: Ett tillägg görs i högskoleförordningen med bestämmelser för byte av studieort som gör det möjligt för studerande som tillhör en landslagsgrupp och som har tagits in på en högskoleutbildning att få delta i motsvarande utbildning på annan ort om specialidrottsförbundet rekommenderar eller själv anordnar särskilt goda träningsmöjligheter på orten eller i dess närhet.

Remissinstanserna: *Högskoleverket* understryker att antagnings-systemet bör upplevas som rättvist. Verket inser värdet för den studerande att byta studieort men menar att detta är en generell fråga som inte begränsar sig till elitidrottsmän. *Integrationsverket* ställer sig negativt till att elitsatsande idrottare ges en gynnsam särbehandling i förhållande till ungdomar med andra talanger. *Idrottshögskolan* ställer sig bakom idén att underlätta för elitidrottare att byta studieort men ifrågasätter om inte detta bör kunna åstadkommas genom samverkan mellan berörda universitet och högskolor. *Umeå universitet* välkomnar förslaget om att åter göra det möjligt att anta studerande via ortsföreträde.

Riksidrottsförbundet tillstyrker förslaget om att ge elitidrottare möjlighet att byta studieort. RF stödjer tanken om ett sammanhållet stipendiesystem för elitidrottare. *Sveriges Akademiska Idrottsförbund* anser att de idrottare som satsar på kombinationen elitidrott–akademiska studier måste få möjlighet till individuell studieplanering och anpassning. *Svenska Friidrottsförbundet* belyser möjligheterna att i och med EU-medlemsskapet även titta utanför landet när det gäller kombinationen elitidrott–högre studier. *Svenska Skidförbundet* vill återinföra det s.k. ortsföreträdet för elitidrottare. Dessutom anser skidförbundet att elitidrottare ska kunna antas till högskolan med elitidrott som särskilt skäl för antagning.

Skälen för regeringens bedömning: Steget från att vara talangfull idrottare till att bli en idrottare etablerad i världseliten blir allt större och kräver allt längre tid. För att nå toppen krävs en mångårig hängiven satsning och personliga uppoffringar. Det är därför ett nationellt intresse att unga elitidrottssatsande ungdomar ges möjligheter att kombinera utbildning och idrott under gymnasieåren. Regeringen anser att de

riksrekryterande idrottsgymnasierna även fortsättningsvis fyller en viktig funktion i detta avseende. Regeringen anser slutligen att ortsföreträde för högskolestuderande elitidrottare inte är lämpligt att införa.

12 Ekonomiska konsekvenser

Överskottet från spelet på värdeautomater skall enligt beslut av riksdagen (prop. 1993/94:182, bet. 1993/94:KrU32, rskr. 1993/94:415) tillfalla det lokala föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet. Medlen skall betalas ut till Riksidrottsförbundet respektive Ungdomsstyrelsen för vidare fördelning enligt närmare riktlinjer från regeringen.

Våren 1996 beslutade riksdagen i enlighet med regeringens förslag att denna öronmärkning av överskottet skulle ersättas av ett vinstdelningssystem för staten och föreningslivet, vilket skulle baseras på överskottet från värdeautomaterna (prop. 1995/96:169, bet. 1995/96:FiU14, rskr. 1995/96:248). Med anledning av att säkra prognoser om värdeautomaternas vinstutveckling saknats har införandet av det nya systemet försenats. Efter en relativt lång introduktionsperiod har nu värdeautomaterna etablerats på den svenska spelmarknaden. I dag är ca 4 000 värdeautomater utplacerade.

Fram till i dag har värdeautomaterna inte givit något överskott. Efter årets bolagsstämma i AB Svenska Spel kommer – enligt uppgift från företaget – ca 59 miljoner kronor att kunna överlämnas till Riksidrottsförbundet och Ungdomsstyrelsen för det lokala föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet. Regeringen gör bedömningen att föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet årligen kommer att kunna tillföras uppskattningsvis 250 miljoner kronor när värdeautomatprogrammet är fullt utbyggt, dvs. när 7 000 automater har placerats ut (prop. 1998/99:80).

Regeringen har nyligen fått information som visar på att denna prognos sannolikt är något underskattad. Det bidrag från AB Svenska Spel, som härrör från överskottet på värdeautomatspel, kommer därför med stor sannolikhet att överskrida de uppskattade beloppen. Därtill gör regeringen bedömningen att värdeautomatspel i samband med bingospel kan ge ett överskott på drygt 100 miljoner kronor per år förutsatt att ca 500 automater placeras i bingohallar.

För att ha ett så bra underlag som möjligt för bedömningen av överskottet från spel på värdeautomater kommer regeringen i sitt arbete med att fastställa vinstdelningssystemet att ta hänsyn till de prognoser som är aktuella vid detta tillfälle.

Regeringen bedömer att det inom ramen för anslaget Stöd till idrotten behöver skapas utrymme för en årlig reservation för svensk medverkan i olympiska spel och Paralympics. Vidare finns det behov av förstärkta insatser mot dopning inom idrotten och för idrottsforskning, särskilda insatser för att främja integration och jämställdhet på fritiden samt idrottsrörelsens särskilda insatser för ungdomar i åldern 21 till 25 år. Utrymme för dessa insatser bör skapas genom att minska den del av statsbidraget som i dag disponeras för lokalt aktivitetsstöd.

Övriga förslag och bedömningar som presenteras i denna proposition Prop. 1998/99:107 medför inga ökade utgifter utan ryms inom befintliga ramar.

13 Författningskommentarer

13.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund

Bestämmelsen behandlas närmare i avsnitt 9.2.

Genom den föreslagna lagändringen ges det lagstöd för den verksamhet hos Riksidrottsförbundets som består av att fördela statsbidrag till idrottsverksamhet. Ändringen innebär vidare ett bemyndigande för regeringen att bl.a. bestämma vilka principer som skall gälla för statsbidragets fördelning. Lagförslaget är inte avsett att begränsa möjligheterna att lämna uppgifter till Riksidrottsförbundet som inte innehåller myndighetsutövning.

13.2 Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Bestämmelsen behandlas närmare i avsnitt 9.2.

Den föreslagna ändringen innebär en utvidgning av det område inom Riksidrottsförbundets verksamhet där principen om handlingsoffentlighet gäller. Offentlighetsprincipen och sekretesslagen kommer att gälla för all verksamhet hos Riksidrottsförbundet som består av fördelning av statsbidrag. Handlingsoffentligheten gäller dock inte Riksidrottsförbundets övriga verksamhet.

I Uppdraget

Idrottsutredningens uppdrag har varit att utvärdera det statliga stödet till idrotten och att föreslå nya, tydligare mål för detta stöd. I uppdraget har också ingått att föreslå en modell för uppföljning och utvärdering av målen samt åtgärder för att säkerställa insyn och kontroll av bidragsfördelningen till idrotten. Genom tilläggsdirektiv uppdrogs åt utredningen att bedöma konsekvenserna för den statliga idrottspolitiken om idrottsföreningar väljer att bedriva en del av sin verksamhet i annan form än den ideella föreningen.

II Utredningens förslag

Utredningen skiljer ut två statliga stöd: ett till idrotten och ett till främjandet av ett aktivt friluftsliv.

Övergripande mål för statens stöd till idrotten

Statens stöd till idrotten skall stärka sådan allmännyttig ideellt organiserad, demokratisk och medlemsstyrd barn- och ungdoms-, motions- och tävlingsverksamhet som omfattar en betydande andel av befolkningen oberoende av kön, social och etnisk tillhörighet, eller fysiska och psykiska förutsättningar.

Med Idrottsutredningens förslag till övergripande mål betonas utredningens förtroende för den ideellt organiserade idrotten att fortsatt förverkliga målet idrott åt alla. Idrottsutredningen gör i likhet med idrottsrörelsen en åtskillnad mellan tävling och motion. Tävlings står för den prestationsinriktade idrotten medan motion sätter trivsel och välbefinnande framför prestation.

Det övergripande målet konkretiseras i ett antal verksamhetsmål. Verksamhetsmålen skall styra anslagens användning men inte styra idrottsrörelsens verksamhet. Idrottsstödet skall främst bidra till att utveckla kvalitén i idrottsrörelsens verksamhet.

Verksamhetsmål

Att utveckla barns och ungdomars intresse och benägenhet för idrott samt deras möjligheter att utöva inflytande över och ta ansvar för sitt idrottande

Barn- och ungdomsidrott är ett prioriterat område i statens stöd till idrotten. Drygt 40 procent av anslagsmedlen ges till lokala barn- och ungdomsaktiviteter. Idrottsutredningens utvärdering visar att 75 procent av föreningarna är nöjda med stödet och anser att det inte finns något bättre alternativ. Med Idrottsutredningens föreslagna verksamhetsmål görs syftet med det statliga stödet tydligare och därmed möjligt att följa upp. Utredningen lämnar också förslag till hur stödet för detta verksamhetsmål kan förstärkas.

Att utveckla kvalitén i idrottsrörelsens barn- och ungdoms-, motions- och tävlingsverksamhet så att den främjar god etik, ökat deltagande och ideellt engagemang, jämställdhet och integration.

Prop. 1998/99:107
Bilaga 1

Målet gäller den del av idrottsanslaget som riktas till Riksidrottsförbundets (RF:s) specialidrottsförbund. I Idrottsutredningen betonas att bredd- och motionsverksamhet är ett viktigt verksamhetsmål och bör bidra till att specialidrottsförbunden (SF:en) i sin verksamhet ger mer plats åt breddverksamhet, inte minst för att öka deltagandet i idrotten. Etikfrågorna uppmärksammas i utredningen framförallt när det gäller doping, men inbegriper även bl.a. etikkampanjen "Starta vågen" och överhuvudtaget ett värnande om idrottens värden om rent spel, kamratskap osv. Idrottsrörelsens framgång beror till stor del på allt det ideella arbete medlemmar lägger ner i styrelser på olika nivåer, som tränare, ungdomsledare, funktionärer, lagledare m.m. Statens stöd bör på olika sätt bidra till att detta ideella engagemang fördjupas.

Idrottsrörelsen är med sina cirka tre miljoner medlemmar landets största folkrörelse. Den av Idrottsutredningen beställda intervjuundersökningen av medborgarnas motionsvanor visar att motionen är ganska jämt spridd mellan olika åldersklasser, kön, etniska och sociala grupper. Trots den jämna spridningen finns det grupper som är underrepresenterade. Skillnader mellan kvinnor och män finns när det gäller medlemskap i förening, fyra av tio män mot tre av tio kvinnor är medlemmar, något som också avspeglar sig i att det är färre kvinnor än män på förtroendeposter inom idrottsrörelsen. De med lägre hushållsinkomst motionerar i något mindre omfattning än de med högre inkomster. Idrottsrörelsen har visat sin förmåga att engagera en stor del av vår befolkning. Intervjuundersökningen pekar dock på att det finns möjligheter för idrottsrörelsen att nå fler.

Att möjliggöra för deltagande i internationell tävlingsverksamhet och behövliga förberedelser för detta.

Sveriges framskjutna position i internationella tävlingssammanhang har försämrats under 90- talet. Vi bedömer att internationella idrottsframgångar är viktiga som inspirationskälla för många utövare och ledare inom breddidrotten. Framgångarna har betydelse för Sveriges goda anseende utomlands och bidrar därmed sannolikt bl.a. till förbättrade exportmöjligheter och till bilden av Sverige som turistland. Målet anknyter bl.a. till specialidrottsförbundens landslagsverksamhet, träningsläger för detta och Sveriges olympiska kommittés (SOK:s) arbete med att förbereda och ansvara för deltagande i olympiska spel.

Att skapa bättre möjligheter för forskning, utveckling och utbildning med utgångspunkt i den organiserade idrottens behov.

RF har genom sin egen forsknings- och utvecklingspolicy redovisat hur inriktningen och ansvaret för den beställarstyrda idrottsforskningen kan utformas. Vår bedömning är att RF:s egen FoU policy med priorite-ringarna barn- och ungdomsverksamhet, motion och folkhälsa, jämställdhet och prestationsutveckling är en bra utgångspunkt för uppgiften att vara statens sektorsforskningsorgan för idrotten.

Att skapa bättre möjligheter för elitsatsande ungdomar att kombinera sin idrottssatsning med utbildning som ger dem en god grund för livet efter den idrottsintensiva perioden.

Prop. 1998/99:107
Bilaga 1

Målet berör specialidrottsförbundens arbete med talangsatsningar och RF:s/kommunernas verksamhet med Riksidrottsgymnasier.

I Sverige finns en bred acceptans för att satsningar på elitidrott är berättigade. I vår intervjuundersökning uppger 70 procent av de tillfrågade att det är viktigt med svenska idrottsframgångar. Politiskt har enighet rått kring att elitidrott skall stödjas av staten. För att återigen ge Sverige internationella idrottsframgångar föreslår utredningen en rad åtgärder som syftar till att möjliggöra en kraftfull satsning på utveckling av unga idrottstalanger.

Uppföljning och utvärdering

Till de föreslagna målen kopplas en modell för uppföljning och utvärdering. På kort sikt skall RF årligen redovisa utfallet för de verksamhetsmål som ställts upp i regleringsbrev och förordning. De mått som föreslås för att mäta måluppfyllelsen skall vara könsdifferentierade och bl.a. redovisa: barn- och ungdomsverksamheten uppdelat på olika idrotter, utvecklingen av ledarutbildning för barn- och ungdomsverksamhet, idrottsrörelsens medlemsutveckling, styrelsernas sammansättning, åldersfördelning inom olika idrotter samt deltagande i internationella tävlingar uppdelat på olika idrotter. Idrottsutredningen föreslår även att SCB:s utgiftsbarometer utnyttjas för löpande insamling av uppgifter om hushållens utgifter för idrott och att uppgifter om idrott och motion som näringsverksamhet hämtas från SCB:s löpande tjänstenärings- och sysselsättningsstatistik. Det föreslås vidare att RF i sin årliga resultatredovisning till regeringen klart anger efter vilka kriterier man valt de FoU uppdrag man beställt och hur resultaten av dessa skall följas upp. På dopingområdet föreslås att RF redovisar inriktning och resultat av kontrollverksamheten uppdelat efter olika idrotter och kön.

Statsmedlens användning i enlighet med verksamhetsmålen blir vidare föremål för offentlig insyn och revision.

För utvärderingar på lång sikt bör det övergripande målet för statens stöd till idrotten vara utgångspunkt. Huvudinriktningen i sådana utvärderingar bör vara stödets effekter för folkhälsan, jämställdheten och integrationen. Utvärderingarna föreslås ske vart fjärde år. Löpande uppföljningarna bör bekostas inom ramen för idrottsanslaget. Kostnaderna för de utvärderingar som görs av stödets välfärdspolitiska effekter bör delas med andra utgiftsområden inom statsbudgeten såsom t.ex. hälso- och sjukvårdsektorns.

RF:s myndighetsuppgifter

RF föreslås få en tydlig förvaltningsrättslig status genom reglering i lag och förordning i sin uppgift att fördela statsbidragen till specialidrottsförbunden, Sveriges olympiska kommitté, riksidrottsgymnasierna och föreningarna.

I den förordning som reglerar RF:s myndighetsuppgifter finns bestämmelser om inriktning och mottagare av stödet. I förordningen återfinns också de mål för stödet som redogjorts för ovan. Personer mellan 7 och 20 år samt utbildade ledare för barn- och ungdomsverksamhet skall få ingå i beräkningsunderlaget för bidraget till föreningarna. Bidragen till specialidrottsförbunden får utgöra högst 70 procent av organisationens totala intäkter och motsvara högst 10 procent av det totala statsbidraget till dessa organisationer. Specialidrottsförbundet måste vidare ha minst 3 000 föreningsmedlemmar för att vara berättigad till stödet.

Antidoping

RF ges ansvaret för genomförandet av statens internationella åtaganden för en dopingfri idrott. Ansvaret för att det finns ett fullgott dopinglaboratorium föreslås överföras till utgiftsområdet för hälso- och sjukvårdssektorn. Analysen av de dopingprover som tas inom idrottsrörelsen utgör en del av kvalitetssäkringen i specialidrottsförbundens tävlingsverksamhet och skall bekostas av idrottsrörelsen.

Sektorsforskning

RF ges uppdraget att vara statens sektorsforskningsorgan på idrottsområdet. Detta innebär att RF får ansvaret för att beställa, utföra och sprida sådan forskning som har sin utgångspunkt i den organiserade idrottens egna behov. I uppdraget ingår att avsätta medel till Centrum för idrottsforskning i minst samma omfattning som idag.

Förstärkt stöd till barn- och ungdomsidrott

Idrottsutredningen uttalar sitt missnöje över att det av riksdagen beslutade vinstdelningssystemet så kraftigt försenats. Förseningen har inneburit att idrotten liksom övriga berörda folkrörelser fått vänta på de intäkter från spelmarknaden som riksdagsbeslutet möjliggjort. För att stärka finansieringen av barn- och ungdomsidrott föreslår utredningen att lotterilagen ändras med den innebörden att tillstånd ges för värdeautomatspel i bingohallar och att vinstutdelning får ske i kontanter upp till det maximala vinstbeloppet 1 000 kronor. Utredningen föreslår vidare att antalet tillstånd utökas från 7 000 till 7 500 tillstånd. De föreslagna förändringarna uppskattas kunna ge ca 100 miljoner kronor i överskott beroende på spelmarknadens förutsättningar i övrigt. Merparten av överskottet tillfaller idrottsrörelsen.

Utredningen föreslår att det ökade ekonomiska utrymme som skapas genom förslagen om värdeautomatspel främst kommer de lokala föreningarna till del. För att stärka barnens och ungdomarnas intresse för att fortsätta idrotta krävs det utbildade ledare som har förmågan att utforma idrotten till något positivt och bestående för dem som deltar. För att premiera idrottsrörelsens arbete med ledarutveckling föreslår vi att även barn- och ungdomsledarna skall ingå i underlaget för bidragsberäkningen under förutsättning att de genomgått av respektive specialidrottsförbund rekommenderad utbildning.

Utredningen föreslår att en möjlighet öppnas för ett fjärde läsår på gymnasiet för att underlätta för ungdomar att kombinera elitidrott och utbildning. Av samma skäl föreslås att högskolestuderande elitidrottare på landslagsnivå får rätt att byta studieort och därmed få möjlighet att studera vid en ort där utövarens specialidrottsförbund ordnat särskilt goda träningsmöjligheter.

Idrottsutredningen föreslår en förstärkning av stödet till elitidrottsutveckling med 10 miljoner kronor årligen. Satsningen kan finansieras inom ramen för ordinarie stöd till idrotten vilket möjliggörs genom regeringens förslag om ökad utdelning från AB Svenska Spel. Stödet skall riktas till unga talanger (främst i åldrarna 18-24 år) och kunna användas för ungdomarnas idrottsliga utveckling (träningläger, tävlingstillfällen m.m.) och för olika åtgärder som underlättar ungdomarnas karriär efter den idrottsintensiva perioden (stipendier, studie- och yrkesrådgivning m.m.). Många av de mest framgångsrika svenska idrottsutövarna tävlar i idrotter där det är mycket svårt att få sponsorstöd, varför ett förstärkt statligt stöd blir särskilt viktigt för dem. Principen bör vara att den som bäst behöver stödet skall få det.

Idrottsutredningen finner det önskvärt att alla elever i högstadiet kunde få mer idrott på schemalagt tid.

Deltagande i olympiska och paralympiska spel

Utredningen föreslår att bidraget till svenskt deltagande i olympiska och paralympiska spel skall beräknas under statsanslaget till idrottsrörelsen och därmed blir del av den reguljära budgetprocessen mellan regeringen och RF. Anslaget räknas upp med den summa som motsvarar ett årligt genomsnitt av bidragen för deltagandet utslaget per år.

Främjandeorganisationerna

Statens stöd till främjandeorganisationerna skiljs från idrottsanslaget och får egna övergripande mål och verksamhetsmål. Anslaget föreslås, i ett första skede, fördelas av Regeringskansliet. På sikt bör fördelningen av anslagen kunna överföras till en eller flera myndigheter eller till en paraplyorganisation som organisationerna själva bildar.

Statsbidragets övergripande mål för främjandeorganisationerna föreslås vara att *det skall stärka sådan allmännyttig ideellt organiserad, demokratisk och medlemsstyrd verksamhet som har till syfte att främja ett aktivt friluftsliv.*

Verksamhetsmålen för statens stöd till främjandet av ett aktivt friluftsliv föreslås vara att *stödja och utveckla ett aktivt friluftsliv för i första hand barn och ungdom samt att utveckla kvaliteten i främjandeorganisationernas friluftsverksamhet så att den främjar en god etik, ökat deltagande, ideellt engagemang, jämställdhet och integration.*

Idrottsutredningens förslag grundar sig på den utvärdering av statens stöd till idrotten som genomförts av sekretariatet och med hjälp av olika uppdrag som upphandlats. Resultaten av uppdragen har publicerats i Motion och idrott 1997 (SOU 1997:188) samt i Historia, ekonomi & forskning. Fem rapporter om idrott (SOU 1998:33).

Utvärderingen tar sin utgångspunkt i en genomlysning av målen för statens stöd till idrott under detta sekel, med betoningen på tiden efter år 1970. Genomgången visar att de bärande motiven för idrottsstödet varit folkhälsa, bredd och att idrottsrörelsen är betydelsefull för medborgarnas demokratiska skolning. Statens ambitioner inriktade sig tidigt på att stödja en sammanhållen idrottsrörelse. Denna tendens har förstärkts genom att statens stöd till idrotten efterhand koncentrerats till ett anslag och med RF som största mottagare. Målen för idrottsstödet har successivt utökats allteftersom samhällsutvecklingen och statens ambitioner motiverat det. Målen har varit svåra att följa upp därför att de uttryckts i allmänna termer och inte varit kopplade till önskade effekter. I utvärderingen konstateras dock att målen, trots brister i utformningen, är relevanta för den verksamhet som bedrivs inom idrottsrörelsen och att idrottsrörelsen i stort uppfyllt målen. I riksdagen har det funnits en stor politisk enighet kring målen för idrottsstödet.

Påföljande kapitel om medborgarnas motionsvanor ger en bild av hur pass väl statens mål om idrott åt alla uppfyllts. 1970 års idrottspolitiska beslut att med hjälp av idrottsrörelsen ge medborgarna tillgång till tävling och motion har varit framgångsrikt. Antalet medlemmar liksom antalet föreningar har vuxit, skillnader mellan mäns och kvinnors motionsvanor har minskat, utbudet av idrottsanläggningar upplevs som tillfredsställande, kostnaderna för motion är låga och upplevs inte som betungande av flertalet hushåll.

De offentligt finansierade anläggningarna dominerar fortfarande vad gäller val av plats där man motionerar. För första gången mäts nyttjandet av privata anläggningar; 32 procent av befolkningen uppger att de senast motionerade i en sådan anläggning.

I kapitlet om idrottsrörelsens organisation, idé och verksamhet redogörs bl.a. för tillgången till anläggningar utifrån idrottsrörelsens perspektiv. Antalet kommunala anläggningar har ökat starkt de senaste 30 åren dock med en viss avmattning under 90-talet då alltför många föreningar tagit över driften av anläggningarna från kommunerna. Av kommunerna förväntas sig 70 procent att andelen föreningsdrift kommer att öka under de närmaste åren. I förhållande till befolkningens mängd kan en viss brist på anläggningar iakttagas i Stockholmsområdet.

Motion och tävling är centrala begrepp i idrottsrörelsens idé och verksamhet. Tävlingskulturen och elitidrotten upprätthålls i stor utsträckning av specialidrottsförbunden medan motionsverksamheten mestadels bedrivs ute i föreningarna. Motion behöver dock inte innebära att tävlingsinslagen utesluts. I den breda idrotten har tävlingen sin plats, men det är inte prestation utan snarare trivsel och välbefinnande som är ledstjärnan i verksamheten.

Inom RF familjen finns också några förbund, t.ex. Korpen, som betonar motion framför tävling.

Prop. 1998/99:107
Bilaga 1

I kapitlet om idrottsrörelsens finansiering visas en idrottsrörelse i ekonomisk tillväxt. År 1996 beräknas rörelsen ha haft cirka 7,8 miljarder kronor i inkomster vilket är en ökning med 25 procent i förhållande till år 1992. Huvuddelen av intäkterna genereras av idrottsrörelsen självt. De offentliga bidragens andel, framförallt kommunernas, har minskat samtidigt som andelen intäkter från spel och sponsring ökat. Det är framförallt breddidrotten som tillgodogör sig intäkterna från spel medan sponsring är en betydelsefull inkomst för den medieintensiva elitidrotten.

Det statliga stödet till idrotten är litet i förhållande till idrottsrörelsens totala intäkter. Det lokala aktivitetsstödet till barn- och ungdomsverksamheten utgör i snitt 3,5 procent (medianvärde) av en förenings intäkter, medan bidraget till specialidrottsförbunden varierar i betydelse, alltifrån ett par procent upp till 90 procent av omsättningen, beroende på förbundens storlek. Allmänt gäller (undantaget Korpen och Akademisk idrott) att statsbidraget är en betydligt större andel av intäkterna i förbund med färre medlemmar och/eller liten kommersiell attraktionskraft än i förbund med många medlemmar och/eller stark kommersiell attraktionskraft.

Ekonomi i förbunden och i föreningarna är i allmänhet god. På förbunds-nivån har det egna kapitalet vuxit med cirka 60 procent sedan år 1992.

Penningströmmarna in i idrottsrörelsen är komplexa eftersom rörelsen finansierar sin verksamhet från en rad olika källor – offentliga bidrag, sponsring, medlemsavgifter, spel osv. – men även därför att idrottsrörelsens olika organisationsnivåer har sin särskilda finansieringsstruktur.

Att idrottsrörelsen framgångsrikt förmått finansiera sig via många källor visar att den på olika sätt skapar värden för intressenter även utanför den egna rörelsen. Idrottsrörelsen som värdeskapare är ämnet för kapitel 6.

För statens del har idrottsrörelsens bidrag till folkhälsan varit ett viktigt värde och därmed motiv för stöd. Att idrottsrörelsen engagerar barn och ungdomar har varit en ytterligare aspekt av dess legitimitet gentemot staten. Idrottsrörelsen betyder mycket för barnens och de ungas idrottande utanför skoltid. Hela 69 procent av pojkarna och 60 procent av flickorna mellan 7 och 15 år deltar regelbundet i någon form av idrott vilket gör denna grupp till den mest idrottsaktiva inom idrottsrörelsen. Föreningarnas barn- och ungdomsaktiviteter är, vid sidan av fysiskt fostran, också i hög grad betydelsefulla för att utveckla barnen och ungdomarna socialt t.ex. att ge dem självförtroende och lära dem att samarbeta. Idrottsrörelsen spelar också en viktig roll i arbetsmarknadspolitiken bl.a. genom lönebidragsanställning som ger sysselsättning åt människor som av olika skäl befinner sig utanför den ordinarie arbetsmarknaden.

Kommunernas stöd till föreningar motiveras till stor del av omsorgen om barnens och ungdomarnas fysiska och sociala fostran men stödet är också en ersättning för de olika uppdrag som föreningarna har tagit över från kommunen eller där man samarbetar med kommunen. Det handlar bl.a. om

stöd till anläggningar där föreningarna alltmer tagit över driften. Idag drivs drygt hälften av anläggningarna av föreningarna själva. Andra exempel på uppgifter som idrottsrörelsen tar på entreprenad är friskvårdsprojekt i samarbete med landstingen och olika sociala projekt för att bekämpa våld och rasism.

Idrottsrörelsens relationer med den kommersiella sektorn har utvecklats starkt de senaste decennierna. Med den utvecklingen har också följt en diskussion om föreningarnas tillhörighet i den ideella sektorn. En aspekt av detta är var gränsen går för den ideella föreningens skattebefrielse. Föreningarna är befriade från mervärdesskatt och inkomstskatt så länge de kan visa att inkomsterna har naturlig anknytning till föreningens ändamål eller att det rör sig om verksamhet som av hävd utnyttjats för att finansiera ideell verksamhet. Skattemyndigheternas granskning av föreningarnas näringsverksamhet visar att föreningarna i flera fall inte uppfyller villkoren för skattebefrielse vilket resulterat i att utgående mervärdes- och inkomstskatt utkrävs. Ett annat problem som uppmärksammas är att de ideella föreningarna, när de bedriver näringsverksamhet, genom sin skattebefrielse kan snedvrída konkurrensen.

En ytterligare aspekt av idrottsrörelsens kommersialisering är den s.k. bolagiseringsdebatten. Idrottsutredningen fick i ett tilläggsdirektiv i uppdrag att bedöma konsekvenserna för den statliga idrottspolitiken om föreningarna väljer att bedriva del av sin verksamhet i annan associationsform än den ideella föreningen. Idrottsutredningens slutsats är att bolagiseringen berör den marginella del av idrottsrörelsen som utgörs av kommersiellt attraktiv arenaidrott. Bolagiseringen innebär inte att den föreningsburna idrottens väsen med bredd och elit överges. Utredningen konstaterar att den allmännyttiga ideella föreningen skall fortsätta vara mottagare av statens stöd och uppdraget att förverkliga målet idrott åt alla. Omvänt betyder det att staten inte skall stödja sådan idrottsverksamhet som tjänar privata vinstintressen.

I kapitel 7 redogörs för de organisationer – främjandeorganisationerna – som får stöd från statens idrottsanslag men som står utanför den organiserade idrottsrörelsen. För närvarande får sex organisationer stöd: Friluftsförbundet, Svenska Livräddningssällskapet, Svenska Båtunionen, Cykelförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet och Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund. Verksamheten i organisationerna skiljer sig från den RF-organiserade idrotten främst i det att tävlingsinslaget är frånvarande eller starkt nedtonat. En annan skillnad är att arbetet med att värna miljön samt främja säkerhet till sjöss och i trafiken är framträdande i en del av organisationerna. Skillnaderna har medfört att organisationerna valt att stå utanför RF. Gruppen bidragsberättigade främjandeorganisationer är på intet sätt sluten. Nya främjandeorganisationer kan bildas och bli aktuella för statligt stöd.

I kapitlet redogörs även för Friskis & Sveltis organisation och verksamhet. Frågan om tillgången på idrottsanläggningar får här en ytterligare belysning. Det är vanligt förekommande att Friskis & Sveltis-föreningarna driver sin verksamhet i egna lokaler.

RF:s antidopingarbete behandlas i kapitel 8 mot bakgrund av bl.a. Dopingutredningen (SOU 1996:126). I likhet med Dopingutredningen bedömer Idrottsutredningen att huvudansvaret för arbetet mot doping bör ligga inom folkhälsosektorn. I linje med detta bör också huvudansvaret för analys- och forskningsverksamheten vid Huddinge sjukhus dopinglaboratorium åvila hälso- och sjukvårdssektorn. Ett resonemang förs om statens motiv för att stödja idrottsrörelsens antidopingarbete. Slutsatsen är att den del av RF:s antidopingarbete som är inriktat på information samt samarbete med andra myndigheter och organisationer som rör utbildning, kontroll och provtagning bör få statligt stöd. Kostnaderna för analyserna av dopingproverna får idrottsrörelsen själv bära.

Elitidrottens villkor tas upp i kapitel 9 om talangsatsningar. Utredningen konstaterar att vi har en bra utgångspunkt i den befintliga svenska folk-rörelsemodellen – bl.a. med föreningslivet som bas samt integrerad skolgång och idrottsträning – men att den uppenbarligen inte räcker till för att ta medaljer i de stora mästerskapen. Grundtanken i den svenska modellen är att elitidrottarna skall kunna gå vidare i ett normalt liv i samhället när deras idrottskarriär är över.

Analysen i kapitlet leder fram till slutsatsen att modellen behöver förstärkas med en rad åtgärder i syfte att ge unga elitidrottare mer tid och energi åt sin idrottsliga utveckling.

Kapitel 10 fokuserar den idrottsrelaterade forskningen. En åtskillnad görs mellan den forskarstyrda forskningen och den beställarstyrda forskningen. Den forskarstyrda forskningen finns företrädd i många ämnen och vid många universitets- och högskoleorter. Den finansieras huvudsakligen via Centrum för idrottsforskning (CIF). Av de medel som staten riktar till RF för forskning och utveckling går för närvarande merparten dels till CIF, dels till RF:s antidopingarbete. RF har med andra ord idag begränsade statliga medel för att bedriva FoU verksamhet i enlighet med sin fastställda FoU-policy. Idrottsutredningens förslag avseende finansieringen av dopinglaboratoriet samt om RF:s antidopingarbete medför att en del medel blir möjliga att omprioritera till FoU verksamheten.

Konsekvenserna av att ge RF myndighetsuppgifter som statens företrädare i fördelningen av statens stöd till idrotten och bidraget till de riksrekryterande gymnasierna är ämnet för kapitel 11. Utredningen konstaterar att dessa uppgifter kräver lagstöd och föreslår vidare en förordning som fastställer inriktningen och mottagarna av statens stöd till idrott. För den del av RF:s uppgifter som är myndighetsutövning blir offentlighetsprincipen tillämplig och verksamheten blir föremål för statlig kontroll och revision.

Utvärderingen avslutas med en jämförande analys av relationerna mellan staten och idrottsrörelserna i de övriga nordiska länderna. Gemensamt är att staten i de olika nordiska länderna valt den organiserade idrottsrörelsen som samtalspartner och genomförare av sin idrottspolitik. I Sverige liksom i andra nordiska länder har ambitionerna höjts vad gäller statens resultatstyrning statsbidragen av idrottsrörelsen. Graden av styrning varierar dock. Till skillnad från i Sverige utformas i grannländerna mål även för idrottsrörelsernas verksamhet: statsbidraget öronmärks för vissa insatser och

idrottsrörelsen förväntas medverka i verksamheter även utanför den rena idrotten.

Prop. 1998/99:107
Bilaga 1

Förteckning över remissinstanser som avgivit yttrande över Idrottsutredningens betänkande Idrott och motion för livet (SOU 1998:76)

Efter remiss har yttrande över betänkandet lämnats av Folkhälsoinstitutet, Handikappombudsmannen, Lotteriinspektionen, Riksrevisionsverket, Statistiska centralbyrån, Statskontoret, Folkbildningsrådet, Högskoleverket, Skolverket, Jämställdhetsombudsmannen, Ungdomsstyrelsen, Integrationsverket, Stockholms läns landsting, Landstinget Bleking, Falkenbergs kommun, Jönköpings kommun, Kungsbacka kommun, Malmö stad, Mullsjö kommun, Mörbylånga kommun, Rättviks kommun, Skellefteå kommun, Tyresö kommun, Umeå kommun, Svenska Kommunförbundet, Sveriges Riksidrottsförbund, Sveriges Akademiska Idrottsförbund, Svenska Basketbollförbundet, Svenska Bilsportförbundet, Sveriges Dövas Idrottsförbund, Svenska Fotbollförbundet, Svenska Friidrottsförbundet, Svenska Gång- och Vandrarförbundet, Svenska Innebandyförbundet, Svenska Judoförbundet, Svenska Motionsidrottsförbundet, Svenska Skidförbundet, Svenska Sportskytteförbundet, Svenska Taekwondoförbundet, Svenska Tennisförbundet, Svenska Båtunionen, Friluftsrådet, Sveriges Olympiska Kommitté, Idrottshögskolan i Stockholm, Umeå Universitet, Lunds Universitet, Göteborgs Universitet, Högskolan i Örebro, Högskolan i Östersund, Högskolan Dalarna, Centrum för idrottsforskning, Folkrorelsernas Samarbetsorgan för Lotterifrågor, AB Svenska Spel, Sveriges Bingoarrangörers Centralorganisation, Arbetsgivaralliansen, Friskis & Svettis Riksråd, Svensk Idrottsmedicinsk Förening, Svensk Förening för Beteendevetenskaplig Idrottsforskning.

Brottsförebyggande Rådet, Rikspolisstyrelsen, Socialstyrelsen, Kammarkollegiet, Naturvårdsverket, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation och Sveriges Akademikers Centralorganisation har beretts tillfälle att avge yttrande men förklarat sig avstå från yttrande.

Göteborgs stad, Landskrona kommun, Lomma kommun, Skellefteå kommun, Stockholms stad, Timrå kommun, Landstingsförbundet, Sveriges Amerikanska Fotbollförbund, Svenska Badmintonförbundet, Svenska Bandyförbundet, Svenska Bangolförbundet, Svenska Baseboll- och Softbollförbundet, Svenska Biljardförbundet, Svenska Bob- och Rodelförbundet, Svenska Bordtennisförbundet, Svenska Bouleförbundet, Svenska Bowlingförbundet, Svenska Boxningsförbundet, Svenska Brotningsförbundet, Svenska Budoförbundet, Svenska Bågskytteförbundet, Svenska Castingförbundet, Svenska Curlingförbundet, Svenska Cyketförbundet, Svenska Danssportförbundet, Svenska Draghundsportförbundet, Svenska Dragkampförbundet, Svenska Flygsportförbundet, Svenska Frisbeeförbundet, Svenska Fäktförbundet, Svenska Golförbundet, Svenska Gymnastikförbundet, Svenska Handbollförbundet, Svenska Handikappidrottsförbundet, Svenska

Ishockeyförbundet, Svenska Isseglarförbundet, Svenska Kanotförbundet, Svenska Klätterförbundet, Svenska Konståkningsförbundet, Svenska Landhockeyförbundet, Sveriges Militäridrotts- och Mångkampsförbund, Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet, Svenska Orienteringsförbundet, Svenska Racerbåtsförbundet, Svenska Ridsportförbundet, Svenska Roddförbundet, Svenska Rugbyförbundet, Svenska Seglarförbundet, Svenska Simförbundet, Svenska Skidskytteförbundet, Svenska Skolidrottsförbundet, Svenska Skridskoförbundet, Svenska Sportdykarförbundet, Svenska Squashförbundet, Svenska Styrkelyftförbundet, Svenska Triathlonförbundet, Svenska Tyngdlyftningsförbundet, Svenska Varpaförbundet, Svenska Vattenskidförbundet, Svenska Volleybollförbundet, Cykelfrämjandet, Svenska Livräddningssällskapet, Svenska Pistolskytteförbundet

110. Sveriges Sportfiske och fiskevårdsförbund, Svenska Idrottsrörelsens Studieförbund, Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer, Ung SIOS, Handikappförbundens Samarbetsorgan, Huddinge sjukhus har beretts tillfälle att avge yttrande men inte yttrat sig.

Friluftorganisationernas Samarbetsorgan, Cherryföretagen AB, Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande och Svenska idrottshistoriska föreningen har på egna initiativ avgivit yttranden.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 april 1999

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Freivalds, Schori, Ulvskog, Lindh, Sahlin, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén, Ringholm

Föredragande: statsrådet Messing

Regeringen beslutar proposition 1998/99:107 En idrottspolitik för 2000-talet – folkhälsa, folkrörelse och underhållning

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
---------------------------	---	--

Lag om ändring i lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund

1 §